

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

10 uncu Birleşim
5 . 11 . 1997 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

61

II. – GELEN KÂĞITLAR

63

III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

64,70

A) GÜNDEMĐİŐİ KONUŞMALAR

64,70

1. – Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün, Millî Güvenlik Siyaset Belgesi konusunda Başbakan A. Mesut Yılmaz'ın bir gazetede yayımlanan demeci-ne ilişkin gündemdiŐi konuşması ve Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungur-lu'nun cevabı

64:68

2. – Ankara Milletvekili Gökhan Çapoğlu'nun, elektrik enerjisi sıkıntısı-na ve bazı termik santrallerin özelleştirilmesine ilişkin gündemdiŐi konuşması ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mustafa Cumhur Erőümer'in cevabı

70:74

3. – Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, toplumsal uzlaşmaya ve bazı üniversitelerdeki başörtüsü yasağından kaynaklanan sorunlara ilişkin gündem-dişi konuşması ve Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'nun cevabı

74:77

IV. – SATAŐMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

68

1. – Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün, Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'nun, ileri sürmüş olduğu görüşlerden farklı görüşleri kendisine atfet-mesi nedeniyle konuşması

68:70

V. – SEÇİMLER

77

A) BAŞKANLIK DİVANİ ÜYELİKLERİNE SEÇİM

77

1. – Başkanlık Divanı üyeliklerine seçim

77:78

B) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ

1. – (10/21) esas numaralı Meclis Araştırma Komisyonuna üye seçimi 78:79

VI. – SORULAR VE CEVAPLAR

79

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

79

1. – Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in, İş Teftiş Kurulu Başkanının resmî aracını özel işlerinde kullandığı iddiasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Nami Çağan'ın yazılı cevabı (7/3115) 79:80

2. – Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Bingöl-Yedisu İlçesi Sağlık Ocağının sağlık merkezine dönüştürülüp dönüştürülmeyeceğine ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un yazılı cevabı (7/3266) 80:81

3. – Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan-Kemah'a bağlı Kerer Köyünün sağlık personeli ihtiyacına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un yazılı cevabı (7/3267) 81:82

4. – Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, Şili seyahatine ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un yazılı cevabı (7/3272) 82:91

5. – İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün, sağlık personeli sayısına ve dağılımına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un yazılı cevabı (7/3295) 91:105

6. – Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün, sağlık meslek liselerinden mezun olanların istihdamına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un yazılı cevabı (7/3297) 106:107

7. – Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, su kaynaklarının korunmasına,

– Hatay Milletvekili Fuat Çay'ın, Hatay İl Turizm Müdürünün görevden alınmasının nedenine,

İlişkin soruları ve Turizm Bakanı İbrahim Gürdal'ın yazılı cevabı (7/3449, 3508) 107:110

8. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, özel ceset torbası bulundurulma zorunluluğu getiren yönetmeliğe ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un yazılı cevabı (7/3457) 110:112

9. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, Vakıflar Bankasına ait araç ve cep telefonlarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Metin Gürdere'nin yazılı cevabı (7/3472) 112

10. – İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasının eğitime destek amacıyla bağışladığı paraya ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay'ın yazılı cevabı (7/3510) 112:113

11. – İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen'in, TTK Genel Müdürlüğüne ait bir işçi servisinin Zonguldak'ta yaptığı kazaya ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı M. Cumhur Ersümer'in yazılı cevabı (7/3572) 113:117

12. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Sayısal Loto oyununa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Eyüp Aşık'ın yazılı cevabı (7/3654) 117:118

I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açıldı.

İzmir Milletvekili Ali Rıza Bodur, siyanürle altın üretiminin çevre ve insan sağlığına vereceği zararlara,

İstanbul Milletvekili M. Sedat Aloğlu, Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Ordu Milletvekili Müjdat Koç'un, son günlerde yoğunlaşan trafik kazalarına ve Karadeniz Bölgesinde görülen terör olaylarına ilişkin gündem dışı konuşmasına Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu cevap verdi.

Amerika Birleşik Devletleri ve Almanya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Güneş Taner'e, dönüşüne kadar, Çevre Bakanlığına Devlet Bakanı Mehmet Cavit Kavak'ın,

Kanada ve Amerika Birleşik devletlerine gidecek olan Çevre Bakanı İmren Aykut'un, dönüşüne kadar, Çevre Bakanlığına Turizm Bakanı İbrahim Gürdal'ın,

Türkmenistan Cumhuriyetine gidecek olan :

Devlet Bakanı A. Ahat Andıcan'ın, dönüşüne kadar, Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Şükür Sina Gürel'in,

Sanayi ve Ticaret Bakanı E. Yalım Erez'in, dönüşüne kadar, Sanayi ve Ticaret Bakanlığına, Bayındırlık ve İskân Bakanı Yaşar Topçu'nun,

Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan Devlet Bakanı Işın Çelebi'nin, dönüşüne kadar, Devlet Bakanlığına, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mustafa Cumhur Ersümer'in,

Bulgaristan'a gidecek olan Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir'in, dönüşüne kadar, Ulaştırma Bakanlığına, Devlet Bakanı Rifat Serdaroğlu'nun,

Makedonya ve Arnavutluk'a gidecek olan Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in, dönüşüne kadar, Dışişleri Bakanlığına, Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'ın,

Slovakya Cumhuriyetine gidecek olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Nami Çağan'ın, dönüşüne kadar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına, Devlet Bakanı Hasan Hüsamettin Özkan'ın,

Fas'a gidecek olan Devlet Bakanı Işıl Saygın'ın, dönüşüne kadar, Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Metin Gürdere'nin,

Küba'ya gidecek olan Devlet Bakanı Yücel Seçkiner'in, dönüşüne kadar, Devlet Bakanlığına, Orman Bakanı Ersin Taranoğlu'nun,

Yunanistan (Girit) ve Avusturya'ya gidecek olan :

Başbakan A. Mesut Yılmaz'ın, dönüşüne kadar, Başbakanlığa, 5 Kasım 1997 tarihine kadar Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'in, bilahare Millî Savunma Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İsmet Sezgin'in,

Devlet Bakanı Rifat Serdaroğlu'nun, dönüşüne kadar, Devlet Bakanlığına, Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir'in,

Devlet Bakanı Cavit Kavak'ın, dönüşüne kadar, Devlet Bakanlığına, Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un,

Yunanistan (Girit) ve Fransa'ya gidecek olan Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in, dönüşüne kadar, Dışişleri Bakanlığına, Devlet Bakanı Şükür Sina Gürel'in,

Azerbaycan Cumhuriyetine gidecek olan İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun, dönüşüne kadar, İçişleri Bakanlığına, Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'nun,

İsveç'e gidecek olan Devlet Bakanı Refaiddin Şahin'in, dönüşüne kadar, Devlet Bakanlığına,

Vekâlet etmelerinin uygun görülmüş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Aile ve Kadın Müsteşarlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının geri gönderilmesine ilişkin Başbakanlık tezkeresi okundu; Plan ve Bütçe Komisyonunda bulunan tasarının geri verildiği bildirildi.

Ağrı Milletvekili Mehmet Sıddık Altay ve 19 arkadaşının, hayvancılık sektörünün sorunlarını araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/208) Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergenin gündemdeki yerini alacağı ve öngörüşmesinin, sırasında yapılacağı açıklandı.

(10/25) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi okundu; 1 aylık kesin süre verildiği açıklandı.

Hırvatistan Cumhuriyeti Meclis Başkanının davetine Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir Parlamento heyetinin,

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Başkanı Leni Fischer'in, 17 ve 18 Kasım 1997 tarihlerinde Paris'te toplanacak olan Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Göçler, Mülteciler ve Nüfus Komisyonunun alt komisyonunda görüşülecek olan "Türkiye'nin Güneydoğusunda ve Kuzey Irak'ta Kürt Mülteciler ve Yerlerinden Edilmiş Kişilerin İnsânî Durumu" adlı toplantıya davetine iki parlamenterimizin,

İcabetine ilişkin Başkanlık tezkereleri ile,

Başbakan A. Mesuz Yılmaz'ın 16-17 Ekim 1997 tarihleri arasında Fransa'ya yaptığı resmî ziyarete Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın da iştirak etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Başbakanlık tezkeresi,

Kabul edildi.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunda iktidar partileri kontenjanından boşalan 1 üyeliğe, Şevki Göğüsger seçildi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı kâtip üyelikleri ve idare amirlikleri ile komisyonlara üye seçimi yapmak için, 5 Kasım 1997 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 17.21'de son verildi.

Hasan Korkmazcan

Başkanvekili

Ali Günaydın

Zeki Ergezen

Konya

Bitlis

Geçici Kâtip Üye

Geçici Kâtip Üye

II. – GELEN KAĞITLAR

5 .11 .1997 Çarşamba

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Kayseri Milletvekili Recep Kırış'ın, basında yayımlanan "Milli Siyaset Belgesi" ne ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi.(7/3766)(Başkanlığa geliş tarihi: 4.11.1997)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

1.- Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, zeytin üreticisinin kredi borçlarının ertelenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi. (7/3261)

2.- Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, tartı toleransları yönetmeliğine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/3262)

3.- Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, taksi şoförlerine yönelik saldırılara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/3269)

4.- Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Rize'de Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kaynaklarının kullanımında partizanlık yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/3270)

5.- Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, yerel basın kuruluşlarına yardım yapılıp yapılmayacağına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/3271)

6.- Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün, nüfus planlamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi.(7/3273)

7.- Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, öğretmen atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/3284)

8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Baş'ın, Terkos Gölü'nün Karaburun sahillerinden kum çıkarılan kişi ve kuruluşlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/3287)

9.- Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in, bazı gazete ve yayın kuruluşlarının sahiplerine ve faaliyetlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/3289)

10.- İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş'ın, Irak'ın Kuveyt'i işgali sırasında Türk müteahhitlerinin uğradığı zararların tazminine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/3290)

11.- Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın, Samsun'un kalkınmada 1. derecede öncelikli yöreler kapsamına alınıp alınmayacağına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi.(7/3294)

12.- İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, alışverişlerde belge düzenlenmesi zorunluluğuna uyulmadığı iddialarına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/3301)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

5 Kasım 1997 Çarşamba

BAŞKAN : Başkanvekili Yasin HATİBOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Geçici Kâtip Üye Mustafa BAŞ (İstanbul),****Geçici Kâtip Üye Ünal YAŞAR (Gaziantep)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10 uncu Birleşimini açıyorum. Çalışmalarımızın hayırlara vesile olmasını Cenabı Allah'tan niyaz ediyorum. Sayın milletvekilleri, görüldüğü gibi, toplantı yetersayımız vardır; çalışmalara başlıyoruz. Gündeme geçmeden önce, üç değerli arkadaşşıma gündem dışı söz vereceğim.

III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. – Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün, Millî Güvenlik Siyaset Belgesi konusunda Başkan A. Mesut Yılmaz'ın bir gazetede yayımlanan demecine ilişkin gündem dışı konuşması ve Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'nun cevabı

BAŞKAN – Millî Güvenlik Siyaset Belgesiyle ilgili olarak, Sayın Abdullah Gül; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜL (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Millî Güvenlik Siyaset Belgesi konusunda Sayın Başbakanın yaptığı bir açıklama üzerine gündem dışı söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlarım.

Hepimizin yakından takip ettiği gibi, Türk kamuoyunun yakından takip ettiği gibi, son birkaç gün, Türkiye'de büyük tartışmalara sebep olmakta ve belki de Türk demokrasisinin, Türk sisteminin gerçek yapısını, fiilî yapısını -yazılı olan değil, hukukî olan değil- ortaya koymaktadır. Yine, bildiği gibi, Millî Güvenlik Siyaset Belgesi, Anayasa ve kanunlar çerçevesinde hazırlanmış, Millî Güvenlik Kurulu tarafından Bakanlar Kuruluna sunulmuş ve Bakanlar Kurulu da bunu aynen kabul edip gizli bir kararnameyle yayımlamıştır.

Ben, şimdi, bu belgenin içeriğine girmek istemiyorum. Gazetelere yansıdığı veyahut da yansıtıldığı kadar, irticain -vehmedilen irticain- binlerce askerimizi, yüzlerce subayımızı, yüzlerce polisimizi şehit eden PKK terör örgütünden ne kadar daha fazla tehlikeli olduğunu ortaya koyan bu belgenin doğruluğu, yanlışlığı üzerinde konuşmak istemiyorum. Herşey, artık, kapıların arkasında değil, ortalıkta cereyan ettiği için, halkımız, bunu, en iyi şekilde değerlendirecek ve günü geldiğinde, demokratik tepkisini ortaya koyacaktır.

Benim burada üzerinde durmak istediğim şey, Sayın Başbakanın, 3 Kasım 1997 Pazartesi tarihli Hürriyet Gazetesine verdiği demeç. Bu demeç, siyah puntolarla, tırnak içerisinde, titizlikle yayımlanmış bir demeç. Şimdi, müsaadenizle, onu okuyorum; Sayın Başbakan konuşuyor ve sonra şöyle devam ediyor: "Bundan sonra Bakanlar Kuruluna gelecek; Bakanlar Kurulu, bunu, gizli bir kararname olarak yayımlayacak. Belgenin bütün bakanlıklar için bağlayıcı bir niteliği var; bu, gizli bir belge. Herhangi bir kanun ya da kararname çıkarken, herhangi bir uluslararası antlaşma yapılırken, eğer, bu belgeyle bir çelişki varsa, aykırılık varsa, mutlaka gideriliyor." Bu, Türkiye için çok acı bir itiraf; hele, bir Başbakanın ağzından bunun söylenmesi, acı ama belki de mutlu bir cinayet; çünkü, fiilî durumu ortaya koyuyor; yani, demek istiyor ki, milletin onayından geçen Anayasa, mil-

letin temsilcileri olan milletvekillerinin içinde bulunduğu Meclisin çıkardığı kanunlar ve Anayasamızın 90 inci maddesine göre hukukumuzun bir parçası haline gelmiş uluslararası hukuk, bu belgenin altındadır; bu belge, üstündür.

Bu, Türkiye için çok karamsar tablolar çizmektedir; sadece Türkiye içinde değil, Türkiye dışında çok büyük karamsar tablolar çizmektedir. Aslında, yazılı Anayasamız, yazılı kanunlarımız kesinlikle bunu reddeder; çünkü, Anayasamızda, millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu, bunu; yani, egemenliği millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı kesin bir ifadeyle belirtilmiştir, Anayasanın başlangıcına bakarsanız. Ayrıca, hiçbir devlet organının ve kamu otoritesini kullanan makamın, hukukun üstünde ve dışında olamayacağı, üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu belirtilerek, hukukun üstünlüğü ve bağlayıcılığıyla hukuk devleti ilke ve esasları belirlenmiştir, yine başlangıçta. Anayasanın 11 inci maddesinde ise, bütün maddelerin üstünlüğü ve bağlayıcılığı anlatılmakta ve "Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır. Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz" denilmektedir. Bırakın kanunların Anayasaya aykırı olamamasını, kararnamelerin Anayasaya aykırı olması kesinlikle düşünülemez.

Şimdi, buradaki tartışma, Millî Güvenlik Kurulu, tabî ki, Anayasa içerisinde vardır; ama, Millî Güvenlik Kurulunun anlaşılması, hukukî statüsünün anlaşılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH GÜL (Devamla) – Sayın Başkan, kısa bir süre rica edeceğim efendim.

BAŞKAN – Toparlar mısınız...

ABDULLAH GÜL (Devamla) – ...burada problem... Bakın, yine, Anayasamızın 118 inci maddesinin üçüncü fıkrasında "Millî Güvenlik Kurulu; Devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili kararların alınması ve gerekli koordinasyonun sağlanması konusundaki görüşlerini Bakanlar Kuruluna bildirir" denilmektedir. Bu görüşlerden bazıları Bakanlar Kurulunca öncelikle dikkate alınır; ancak, bu, kesinlikle bir tavsiye niteliğindedir. Şimdi, tavsiye niteliğinde olan bu tip kararların, bunların Türkiye’de, Anayasanın, kanunların üzerinde bir yaptırım gücü var gibi gösterilmesi, öyle kabul edilmesi ve bunların bir sayın Başbakan tarafından itiraf edilmesi çok acıdır. Ne yazık ki, zaman zaman fiilî durum Türkiye’de bu hale gelmektedir.

Şimdi, hangi yüzle, hangi tavırla, Türkiye, Avrupa Birliğine girmek ister; Türkiye, uluslararası arenada temsilcilerini gösterir!.. Bırakın, Türkiye içinde... Türkiye içinde daima baskı yapılabilir, fiilî durumlar yaratılabilir, insanlar susturulabilir; bunlar olabilir. Türkiye’nin son siyasî tarihinde, maalesef, bunlar vardır, çok daha açıları olmuştur; ama, bugünkü ortam içerisinde, televizyonların bu kadar canlı yayınlar yaptığı, herkesin ne olup bittiğini açıkça gördüğü bir ortamda, demokrasinin bu kadar çığnendiği, demokrasinin bu kadar ayak altına alındığı, hukukun üstünlüğünden bu kadar vazgeçildiği hiç görülmemiştir ve hiç itiraf da edilmemiştir. Sayın Başbakan, bu itirafı ve bu talimatlarıyla, aslında, bir anayasal suç işlemiştir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH GÜL (Devamla) – ...Türkiye’de Millî Güvenlik Kurulunu çok farklı bir şekilde göstermiştir; anayasal bir suç işlemiştir; ama, Türkiye, buna layık değildir. Yazılı Anayasamızda da bunun tam tersi caridir. Buna alet olan herkesin de hesabı, bir gün, demokratik bir şekilde, bu millet tarafından sandıkta görülecektir.

Saygılar sunarım. (RP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gül, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı konuşmaya cevap vermek üzere, Adalet Bakanı Sayın Sungurlu; buyurun. (ANAP sıralarından alkışlar)

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kayseri Milletvekili Sayın Abdullah Gül Beyefendinin gündem dışı konuşması üzerine bir açıklamada bulunmak ve cevap vermek üzere huzurunuzdayım.

Son günlerde basına yansıyan Millî Güvenlik Kurulundaki Millî Siyaset Belgesi ile ilgili toplantıda yoktum. Tesadüf, o toplantıda bulunan hiçbir bakan bugün Meclisimizde olmadığı için, Hükümet adına cevap vermek durumundayım.

Muhterem milletvekilleri, basında çıkan, bugün Parlamente'ye gelen ve son derece hassasiyet gösterilen bu konu, millî iradenin hâkimiyeti noktasıdır, ki, buna iştirak etmemek söz konusu değildir. Ülkemizde memnuniyet verici bir tavidir, millî irade üzerinde, millî irade hâkimiyeti üzerinde gösterilen bu hassasiyet. Bu, bir mutluluktur.

Tabii, meselenin basına akseden yanında yanlış bir yorum olabileceği gibi, yanlış bir değerlendirme de olabilir; birkısım insanlarımız da bunu yanlış yorumlama eğilimi göstermiş olabilirler.

Muhterem milletvekilleri, basında çıkan bu metnin doğruluğunu bilmiyoruz, bu hususta bir bilgimiz yok; ama, hassasiyetin haklılığını, hassasiyetin doğruluğunu tespit etmek lazım. (RP ve DYP sıralarından alkışlar)

Muhterem milletvekilleri, şimdi, Anayasamızı açıyoruz. Anayasamızın 118 inci maddesinde Millî Güvenlik Kurulu var; anayasal bir kuruluş ve ne diyor bakalım Anayasamız: “Millî Güvenlik Kurulu; Devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili kararların alınması ve gerekli koordinasyonun sağlanması konusundaki görüşlerini Bakanlar Kuruluna bildirir. -Görüş bildiriyor; yetkisi, Anayasamıza göre görüş bildirmekten ibaret-Kurulun, Devletin varlığı ve bağımsızlığı, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği, toplumun huzur ve güvenliğinin korunması hususunda alınmasını zorunlu gördüğü tedbirlere ait kararlar Bakanlar Kurulunca öncelikle dikkate alınır.” Demek ki, Kurulun bu kararlarını Bakanlar Kurulu öncelikle dikkate almak zorunda; bir Anayasa hükmü. Eğer, bir Bakanlar Kurulu, bu Kurulun kararlarını nazarı itibara almazsa, Anayasaya aykırı hareket etmiş olur; yani, bugüne kadarki hiçbir hükümet “ben, Millî Güvenlik Kurulundan çıkan kararları değerlendirmedim, müzakere etmedim” deme hakkını haiz değil. Ha, bunları uygulayacak mı Bakanlar Kurulu? Bakanlar Kurulu bunları değerlendirir, müzakeresini yapar, kabul eder, kabul etmez veya değiştirir.

Şimdi, bu millî siyaset belgesinin dışında -tabii ki, bakanlık yapmış arkadaşlarımızın bildiği gibi- diğer siyaset belgeleri de vardır ve bunlar az değildir; bir hayli siyaset belgesi vardır ve bunlar genellikle Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanır.

Şimdi, Dışişleri Bakanlığının, bir başka bakanlığın veya bu birimlerin hazırladığı, çalıştığı bir metin Bakanlar Kuruluna geldiğinde, Bakanlar Kurulu “bunu biz hazırlamadık, üzerinde müzakere yapmayız” demez herhalde. Demez herhaldenin ötesinde, ben burada soruyorum; şimdi, bütün gelmiş geçmiş hükümetlere soruyorum: Yalnız Millî Güvenlik Kurulundan değil, devletin hangi biriminden olursa olsun, yıllarca çalışıp hazırlanmış gelmiş bir siyaset belgesini “biz Bakanlar Kurulunda kabul etmedik, reddettik, değiştirdik, yenisini yaptık” diyen bir Bakanlar Kurulu üyesi var mı? Varsa, açıklasın. Bunlar hazırlanır gelir, Bakanlar Kurulunun bu yetkisi vardır. Şimdi, bunu hepimiz biliyoruz.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Felaket ilan ettiniz...

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) – Hayır efendim... Müsade eder misiniz...

Bakanlar Kurulunun bu kararı kimi bağlar; Bakanlar Kurulunun kararı, Bakanlar Kurulunu bağlar; ama, ülkenin her birimiyle uyum içinde çalışmak zorundayız; yani, diyelim ki, İçişleri Bakanlığımız bir tedbir alırsa, biz bu tedbire uymayalım mı, uymamak için ısrar mı edelim veya Bayındırlık Bakanlığımız bir görüş ileri sürerse, bunu değerlendirmeyelim mi? Meseleye bu şartla bakmak...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Atanmış mı seçilmiş mi savunmakta olduğunuz?..

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) – Efendim, bakınız, ben, sizin arkadaşınızı dinledim; ona bile, siz, laf attınız. İzin verir misiniz...

Muhterem arkadaşlar, sevgili arkadaşlar, Parlamento, Türkiye’de bu kararlar... Evvela şunu tespit edelim: Bu kararların hiçbirisinin, bu siyaset belgelerinin hiçbirisinin Anayasaya aykırı olması mümkün değil. Bu siyaset belgelerinin hiçbirisinin kanunlara aykırı olması mümkün değil; eğer Anayasaya aykırıysa, eğer kanunlara aykırıysa, zaten bağlayıcı değil. Evvela bunların, bu siyaset belgelerinin Anayasaya ve kanunlara uygun olması şarttır, mecburiyeti vardır. Üstünlük siyaset belgesinde değil.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Usulen...

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) – Evvela, Parlamantonun, böyle bir siyaset belgesinden gocunarak kendisini bunun emrinde gibi görmesinin âlemi yok. Bunu, Yüce Parlamentoya kimsenin kabul ettirme hakkı yok, telkin etme hakkı yok, ima etme hakkı yok.

Şimdi, muhterem milletvekilleri, böyle bir meseleyi başka boyutlara çekmek doğru değildir. Sayın Başbakanın kendisi şimdi yurt dışındadır, geldiğinde ne söylediğini açıklayabilir; ama, biz, “Sayın Başbakanın sözlerini basın montaj yapmıştır da böyle yazmıştır” da demiyoruz; çünkü, o hak ona aittir. (ANAP ve DSP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

AHMET KABİL (Rize) – Montaj bunlarda...

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) – Muhterem milletvekilleri, fevkalade ciddi bir meseleyi konuştuğumuzu zannediyorum, İzin verirsiniz.

Muhterem milletvekilleri, ama, burada bir başka üzücü bir nokta var. Böyle bir belge son derece gizli bir belgedir. Millî Güvenlik Kurulunun kararları son derece gizlidir.

AHMET İYİMAYA (Amasya) – Gazetede nasıl yayımlandı?..

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) – Beraber onun konuşalım. Şimdi, evvela onu konuşalım. Acaba basına sızmış da, doğru mudur, değil midir? Ben ne 28 Şubat’taki toplantıda bulundum ne de bugünkü toplantıda bulundum. Şimdi, 28 Şubat toplantısındaki kararların bir benzeri bu. 28 Şubat’taki kararlar buna nazaran çok daha ağır kararlar. Tabii, o toplantıda bulunan Sayın Erbakan ve Sayın Abdullah Gül -o kararları imzalayanlar olarak- şimdi bunun ona uygun olup olmadığı hususunda bizden daha tecrübeliler; yani, basına sızma doğru mudur değil midir... (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

Muhterem arkadaşlar, ama, söylediğim gibi, fevkalade üzücü bir husustur. Böyle bir olay vartır veya değildir. Böyle bir olayın basına sızmış olması, Millî Güvenlik Kuruluyla ilgili bir hadisenin basına sızmış olması üzücüdür. Şimdi bu doğru mudur, basına doğru mu sızmıştır ben bilemiyorum; ne 28 Şubatta bulundum ne de bugün bulundum.

ÖMER FARUK EKİNCİ (Ankara) – Genelkurmay her sefer açıklama yapıyordu, şimdi de yapsın.

ADALET BAKANİ MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) – Bakanız, şunu söyleyeyim, bu kabil kararları, eğer bazıları basına sızdırıp da bundan faydalanıyorlarsa, bu ülkede hukukun üstünlüğü hepimiz için lazımdır, hepimiz için geçerlidir. (RP sıralarından gürültüler)

İLYAS ARSLAN (Yozgat) – Siz, bunları bilmiyor musunuz?!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, rica ediyorum efendim.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – İnsan bilmediği konuda demagoji yapar mı!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ADALET BAKANİ MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) – Hukuka aykırı bir eylem de, hukuka aykırı bir işlem de kamunun zararınadır; bunu, herkesin bilmesi gerekir. Ben, Türk kamuoyunun bu hususta gösterdiği hassasiyeti, millî meseleler bakımından Sayın Abdullah Gül Beyin gösterdiği hassasiyeti ve Yüce Meclisin gösterdiği hassasiyeti takdirle karşılıyorum, teşekkür ediyorum; ama, zannediyorum ki, bu kabil bilgilerin basına sızması, doğru veya yanlış sızması, için bir başka ölçüstdür.

Yüce Parlamento, Türk Milletini temsil etmektedir. Millî iradenin hâkim kılınmasında asıl görev bizimdir, bütün Türk aydınlarındır, bütün Türk Milletindedir; ama, öncelikle bizimdir. Yüce Parlatentonun bu hususta gösterdiği hassasiyete iştirak ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

IV. – SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1. – *Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün, Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'nun, ileri sürmüş olduğu görüşlerden farklı görüşleri kendisine atfetmesi nedeniyle konuşması*

ABDULLAH GÜL (Kayseri) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz...

BAŞKAN – Buyurun.

ABDULLAH GÜL (Kayseri) – Sayın Bakan bana cevap verirken yanlışlık yaptılar, benim olmadığım makamlarla, kurullarla ilgili; açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Efendim, ben onun...

ADALET BAKANİ MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) – Sayın Başkan, ben satışmada bulunmadım.

ABDULLAH GÜL (Kayseri) – Bu mesele, Türkiye'nin önemli meselesidir efendim.

ADALET BAKANİ MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) – Sayın Başkan, öyle bir şey olursa biz de isteriz.

BAŞKAN – Öyle, şartlı şey olur mu Sayın Bakan!

ADALET BAKANİ MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) – Sataşmadık efendim.

BAŞKAN – Efendim, müsaade buyurun... Bir satışma yok. Bir şey söylediniz "Abdullah Gül, Millî Güvenlik Kuruluna katıldı, imzaladı" buyurdunuz; yani, katılmadıysa, imza atmadıysa bir açıklama yapmasın mı efendim?!

ADALET BAKANİ MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) – Sayın Başkan, izin verirseniz, önce ben sözümü açıklayayım. (RP sıralarından gürültüler)

ABDULLAH GÜL (Kayseri) – Hayır efendim...

ADALET BAKANİ MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) – Zaten sizin avukatınız var beyler, ne zahmet çekiyorsunuz.

RAMAZAN YENİDEDE (Denizli) – Ağzından çıkanı kulağın duymuyor mu senin!..

BAŞKAN – Müsaade buyurun efendim.

ABDULLAH GÜL (Kayseri) – Sayın Başkan, müsaade buyurursanız, ben, bir dakika içinde açıklayacağım.

BAŞKAN – Buyurun; yalnız, bir satışmaya fırsat vermeyin lütfen. Kurula katılıp katılmadığınızı, imza atıp atmadığınızı bir cümleyle ifade buyurun.

METİN ŞAHİN (Antalya) – Yerinden açıklasın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Müsaade buyurun da biz takdir edelim onu.

ABDULLAH GÜL (Kayseri) – Sayın Başkan, Sayın Bakana açıklamalarından dolayı teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bir dakika efendim... Bir dakikanızı rica edeyim...

Lütfen, iki cümleyle; katıldınız, katılmadınız...

Buyurun.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, açıklasın, mevzu anlaşılsın.

ABDULLAH GÜL (Devamla) – Efendim, Sayın Bakanın benimle ilgili olan konusunu söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Gül...

ABDULLAH GÜL (Devamla) – Peki efendim, hayhay...

Sayın Bakana teşekkür ederim, yalnız, konuşmalarında bir yanlış yaptılar; eminim ki onu bilerek yapmadılar. Millî Güvenlik Kurulunda ben Devlet Bakanı olarak yoktum. Yalnız, Millî Güvenlik Kurulunun kararları tavsiye kararı; onlar bildirilmiştir, bizim Hükümetimiz, onları yaptırım olarak kabul etmemiştir, bildirilenleri uygulamamıştır; ama, sizin Hükümetiniz onları yaptırım olarak kabul etmiş ve 8 yılı uygulamıştır. (RP sıralarından “Bravo” sesleri alkışlar) Burada... Bir dakika...

Sayın Başbakan diyor ki “Kanunların, Millî Güvenlik...”

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Bununla ilgili söz almadı.

ABDULLAH GÜL (Devamla) – Hayır, hayır... Niçin rahatsız oluyorsunuz.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Bununla ilgili söz almadın.

ABDULLAH GÜL (Devamla) – Gerçekten niçin... Bakın...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Aslında bunun için söz almadı; konuşuramazsınız...

ABDULLAH GÜL (Devamla) – Hayır; Millî Güvenlik Siyaset Belgesi bir yaptırım olamaz.

BAŞKAN – Sayın Gül...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, böyle idare olmaz; ne için söz aldıysa onunla ilgili konuşsun.

ABDULLAH GÜL (Devamla) – Millî Güvenlik Kurulunun kararları tavsiyedir. Biz, o tavsiyeleri Bakanlar Kurulunda acil olarak gördük; kabul ettiklerimizi uyguladık, kabul etmediklerimizi uygulamadık.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, böyle şey olmaz!

ABDULLAH GÜL (Devamla) – Ama, siz, Sayın Başbakanın söylediği gibi, kanunların da Meclisin de üstündeki anlayışla, Grubunuz 8 yıla “evet” demediği halde, o yaptırımı burada uyguladınız; farkımız budur.

Teşekkür ederim. (RP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gül, teşekkür ediyorum.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – 28 Şubatı imzalayan onlar.

III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) GÜNDEMDEŞİ KONUŞMALAR (Devam)

2. – *Ankara Milletvekili Gökhan Çapoğlu'nun, elektrik enerjisi sıkıntısına ve bazı termik santrallerin özelleştirilmesine ilişkin gündemdeki konuşması ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mustafa Cumhur Ersümer'in cevabı*

BAŞKAN – Sayın Çapoğlu'nun, enerji ve özelleştirmeyle ilgili olarak söz talebi var.

Buyurun Sayın Çapoğlu.

GÖKHAN ÇAPOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Son zamanlarda, Türkiye'de elektrik enerjisi sıkıntısı yaşanacağı yetkililerce çok sık tekrar edilmeye başlandı. Bu sıkıntının kaynağı olarak da, 1990-1996 yılları arasında enerji alanına yeterince yatırım yapılmadığı gösterilmektedir; ama, ilginçtir ki, 1990-1996 yılları arası, bugünkü Başbakan da dahil olmak üzere, hemen hemen bütün partilerin iktidarı paylaştığı ya da destek olduğu dönemdir. Yani, hükümet yetkilileri, bir anlamda, kendi başarısızlıklarını kamuoyuna kendileri duyurmaktadırlar.

Ardı arkası kesilmeyen elektrik kısıntısı uyarılarının arkasında, sorunun kısa dönemde çözümlüne katkıda bulunmayacak iki önemli gelişme dikkat çekmektedir: Bunlardan birincisi, bazı termik santrallerin yok pahasına özel sektöre devredilmesidir; ikincisi ise, nükleer santrallerin kurulması girişimleridir.

10 termik santralin işletme haklarının, bazılarının maden sahalarıyla birlikte yirmi yıl için özel kuruluşlara devri, birçok soru işareti yaratmıştır: Birincisi, mevcut santralleri özel sektöre devretmekle yeni bir kapasite yaratılmamaktadır. Eğer, özel sektör, yeni santraller kurmaya yönlendirilseydi, enerji sorununun çözümünde önemli bir adım atılmış olurdu. İkincisi, yıllık kârı 507 milyon dolar olan 10 termik santral, yirmi yıllığına, sadece 1,2 milyar dolar karşılığında devretmek, kısacası, iki yıllık peşin kâr için onsekiz yıllık kârdan vazgeçmek, hiçbir gerekçe ve mantıkla açıklanamaz. Yani, özel sektör, termik santrallerin yıllık kârını teminat gösterip kredi bulabilmekte, devlet, aynı termik santrallerle kredi bulamamakta mıdır!

Ayrıca, devletin, sürmekte olan 2 milyar dolarlık yatırımı karşıladığı ve 2,2 milyar dolarlık borcu üstlendiği konusundaki değerlendirmeler ve üstelik 1,2 milyar dolarlık devir bedelinin elektrik tarifelerine eklenerek halkın cebinden çıkması, bu devir sürecinin özelleştirme değil, bazılarını zengin etme girişimi olduğu kaygısını açık bir şekilde uyandırmaktadır. Özellikle, devletin kaynağa çok ihtiyaç duyduğu bir dönemde, 8 yıllık eğitim için başış kampanyaları açtığı bir sırada, bazılarını çok zengin edecek bir işletme hakkının devrinin altından hiçbir hükümet kalkamaz ve kalkmamalıdır da.

Üçüncüsü, zaten yirmi yıl için işletme hakkının devri, yasaları hülle yoluyla aşma çabasının bir örneğidir; 55 inci Hükümetin hukuk devleti olma iddiasını yok etmektedir ve yargıdan dönmektedir.

Nükleer santrallerin kurulmasına gelince; Türkiye, nükleer santral yapımına, zamanı geldiğinde geçmelidir. Ancak, yapım süresi en az on yıl alacak ve çok pahalı bir yatırım olan nükleer santral yapımından önce, Türkiye'nin, değerlendirmesi gereken kaynakları ve kurulu potansiyeli vardır. Türkiye, kurulu üretim kapasitesinin ancak yüzde 60'ını kullanmaktadır. Santrallerin işletme

ve bakımında ortaya çıkan sorunlar kapasite kullanımını düşürmektedir. Örneğin, Türkiye’de, kurulu termik santrallarda yapılacak otomasyon ve artırma tesisleri yatırımlarıyla kapasite kullanımını kısa dönemde artırmak mümkündür. Ayrıca, bakım çalışmalarının düzenli olması, yöneticilerin, siyasilerden değil, uzmanlardan seçilmesi gerekmektedir.

İletim ve dağıtım alanlarında yapılacak yatırımlarla iki senelik bir dönem içerisinde sonuç almak mümkündür. Türkiye’de, dağıtımda kayıp elektrik oranı yüzde 30 olarak belirtilmektedir; bu, dünya ortalamasının yüzde 6 ve 10 olan oranının çok üstünde seyretmektedir.

Son on sene içerisinde, dağıtım şebekeleri, özelleştirme yapılacağı gerekçesiyle gözden çıkarılmış, yatırımlar engellenmiş, personel atamalarında liyakata dikkat edilmemiş, sık sık yönetici değiştirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çapoğlu, iki dakikalık ekstre yeter mi efendim?

GÖKHAN ÇAPOĞLU (Devamla) – Yeter Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen toparlayın...

GÖKHAN ÇAPOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Özelleştirilirken dikkat edilmesi gereken nokta, satacağınız işletmenin değerini yükseltmek olmalıdır. Yoksa, kamu işletmelerini, ideolojik olarak, verimsiz kılmaya çalışarak ekonominin genelinde verimliliği artıramazsınız.

Dikkat edilmesi gereken diğer bir nokta, özel sektörün belirli bir fiyat taahhüdüyle devraldığı hidroelektrik santrallerinde başarı gösteremediği ve işletmeleri kapatmamak için daha yüksek fiyat istediği konusudur. Mevcut dağıtım sisteminde yapılacak yüzde 10’luk bir kayıp düzeltmesi yatırımla, 1996 verilerine göre 9 milyar kilovat/saatlik bir enerji üretilebilecektir. Bu enerji miktarı, yıl boyunca tam kapasiteyle 8 bin saat çalışan 1 125 megavat gücünde bir nükleer santrale eşittir ve bir nükleer santraldan çok daha kısa sürede -iki yıl içerisinde- çok daha ucuza mal olacaktır. Ayrıca, dağıtım sistemine yapılacak yatırım, 1999, 2000 ve daha sonraki yıllarda işletmeye açılacak yeni kapasitenin kullanımında da verimliliği artıracaktır.

Türkiye, diğer sorunlarının yanı sıra, enerji sorununa da, ideolojik bağnazlıktan uzak, bazı çevrelere kaynak aktarma kaygısı yerine, demokrasi, verimlilik, bilim ve ülke çıkarları kaygısıyla yaklaşırsa, kalıcı çözümün o kadar da zor olmadığını görecektir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Çapoğlu, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı konuşmaya cevap vermek üzere, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Erstümer; buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakka-
le) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; öncelikle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Ankara Bağımsız Milletvekili Gökhan Çapoğlu’na, buradaki konuşması nedeniyle cevap vermek ve konuyla ilgili hususları sizlere sunmak üzere bana bu imkân verdiği için de teşekkür ediyorum.

Tabii, ben, burada, önceki iktidar-sonraki iktidar tartışmalarına girmek istemiyorum; çünkü, göreve geldiğimden beri bu konunun gerçekten millî bir mesele olduğuna, ülkenin şu anda içerisinde bulunduğu enerji sıkıntısı itibarıyla, ancak bir seferberlik ilan edilerek, bir fikir birliği içerisinde hareketle bu sıkıntıdan kurtulabileceğine inanıyorum.

Şu anda herkesin kabul ettiği bir husus var, Sayın Çapoğlu da, konuşmalarında belirttiler; gerekli yatırımların zamanında yapılmamış olması nedeniyle gerçekten bir sıkıntı yaşanmaktadır. Bu sıkıntının ortadan kaldırılması için de, belli yatırımların, hem acil hem orta hem de uzun vadede yapılması gerekmektedir. Tabii, neticede, bu fikir birliği de, yapacağımız işlerde bize güç vermektedir.

Ülkemizin her yıl yüzde 10 artan bir enerji talebi vardır. Artan talebi karşılayabilmek için de, ülkemizin her yıl üçbuçuk dört milyar dolara yakın bir yatırım yapması gerekmektedir. Bütçe imkânlarıyla bu yatırımların yapılamadığı ortadadır. Hele, uzun süredir belli yatırımların yapılmamasıyla gelinen bu nokta çok daha açıkça gözükmemektedir. Yani, neticede, şu anda içerisinde bulunduğumuz durum itibarıyla, özel sektörün, hatta yabancı sermayenin imkânlarını, biz, enerji sektörüne enjekte etmezsek, bu problemi çözebilememiz mümkün gözükmemektedir.

Özel sermayenin enerji sektörüne intikal ettirebilmesi de, 1984' ten bu yana uygulanan BOT (yap-işlet-devret) veya BO (yap-işlet) veyahut da işletme hakkı devri sistemleriyle gerçekleşmektedir. BOT, yani, yap-işlet-devret şeklindeki yatırımların uzun süreye sari olması; artı, yargı dene-timinin uzun sürmesi ve netice alınması da, şu ana kadar geldiğimiz noktada çok önemli bir mer-tebeye ulaşmamış olması nedeniyle, Yüce Parlamentodan, Hükümetimizin ilk çıkardığı yasalardan biri BO, yani yap-işlet yasası olmuştur.

Sanırım Sayın Çapoğlu'nun dikkatinden kaçmıştır, yeni santrallerin yapımından bahsetmekte-ler; biz, bundan yirmi gün önce, beş yeni santralin yapılmasıyla ilgili toplam 5 200 megavat gücün-de bir imkânı, toplam yatırım bedeli beş milyar dolara yakın bir kaynağı özel sektör vasıtasıyla enerji sektörümüze enjekte etme imkânına kavuştuk. Bu 5 200 megavatlık güç, şu anda Türkiye'nin kurulu gücünü 21 bin megavat olarak kabul edersek, yetmiş yılda geldiğimiz miktarın dörtte biri-ne eşittir ki, bu da çok önemli bir miktardır. Yani, biz, özelleştirme işlemine başladığımızda ve de-vam ettiğimiz şu zaman içinde, öncelikle bu manada yeni santrallerin yapımını planladık. Bu san-trallar iki yıllık bir süre içinde yapılacak ve iki yılı müteakiben de, yine bu şekilde, yedi ayrı san-tralımızın, ülkemizin ihtiyaç duyulan yörelerinde yapılması sağlanacak.

Tabii, yine özelleştirme kapsamında olmak üzere, yap-işlet-devret modeliyle ilgili, Gökhan Beyin konuşmasının içeriğinde de geçen santrallerle ilgili özelleştirmenin kararını verdik. Bunlar toplam oniki santral, on santralı devredeceğimiz firmaları belirledik, iki tanesinin ihalesini de uy-gun fiyat verilmediği için iptal ettik. Çünkü, ihale şartnamesinde, kesintili gaz verilmesi ihtimalini öngörerek fiyat verilmesi istenmişti teklif veren firmalardan. Ama, hiçbir firma, kesintili gaz esa-sını dikkate almadan, kesintisiz gaz alacağım düşüncesiyle fiyat vermişti ki, bu da, bu verilen fi-yatların hiçbirinin şartnameye uygun olmaması sonucunu doğurdu. Şimdi, o iki santral da çok kı-sa zamanda tekrar ihale edeceğiz, onlar da sahiplerini bulacak.

Şimdi, ben, çok kısa kısa geçmek istiyorum. İşletme hakkı devrinde, santrallerle ilgili hususta teklif verenler üç konuda yarıştırmışlardır: Biri yapılacak yatırım miktarıdır. Diğeri üretimin artı-rılmasıdır. Bir diğeri de fiyattır.

Burada, santral bazında inceleyerek vakitlerinizi fazla almak istemiyorum; ama, verilen teklif-lerde, toplam üretimin, birinci yıl için 5 milyar kilovat/saat arttırılacağı belirlenmiştir; bu, az bir ra-kam değildir; yirmi yıllık süre içerisinde de, bu rakam 9 milyar kilovat/saate yükselecektir.

Yine, bu santrallerimizi, yirmi yıl boyunca, gerekli rehabilitasyonlar, yenilemeler yapılmak kaydıyla ihale edilmiştir; bunların da toplam bedeli 1 milyar dolar tutmaktadır. Toplam işletme devri bedelinin 1 milyar 200 milyon dolar olduğunu dikkate alırsak, öyle, hiç kimseye bir şeyin peşkeş çekilmediği de açıkça anlaşılacaktır.

Yine, ayrıca şunu da belirtmek istiyorum: Bugün, biz, birçok santralımızda, elektriği 5 sente, 4 sente istihsal ederken, verilen tekliflerde 2 sentlik, 3 sentlik fiyatlar vardır. Yani, biz, bütün yenilemeleri yapabilirsek, bütün rehabilitasyonları gerçekleştirebilirsek, bütçe imkânlarıyla bu milyar dolarları buraya aktarabilme imkânımız olsa, belki Sayın Çapoğlu'nun dediğini de gerçekleştirmemiz mümkün olurdu; ancak, olay öyle değildir; hepimiz ülkenin içerisinde bulunduğu bütçe imkânlarını çok iyi biliyoruz. Burada, neticede, bu santrallarımızdan, şu anda mal ettiğimizden ucuza elektrik alacağız, şu anda ürettiğimizden fazla elektrik üreteceğiz ve yirmi-yıl sonra da, yine bu santrallarımızı, şartname gereğince, şu anda ürettiklerinden çok fazla elektrik üretir şekilde geri alacağız. Kimseye satılan bir şey yoktur, kimseye teslim edilen, aktarılan bir kaynak yoktur. Buradaki amaç budur ve bu amacı sağlamak üzere de, titiz bir değerlendirme, titiz bir inceleme yapılmıştır.

Yine, dağıtım ile ilgili ihale çalışmalarımız halen devam etmektedir. Ülkenin kayıp kaçak oranlarının yüzde 30'lara, bazı bölgelerde yüzde 40'lara çıktığı bir ortamda ve devletin bu kayıp kaçak oranlarını indirebilme noktasında gerekli yatırımları yapma imkânı olmadığı bir ortamda, tabii ki, özel sektör imkânlarının buraya kanalize edilmesi gerekecektir; yapılan iş de odur. Bu ihalede de, teklif veren firmalar, kayıp kaçak oranlarını asgarîye indirme noktasında, gerekli yatırımları yapma konusunda ve neticede de ucuz elektrik nakletmek konusunda yarışmışlardır. Yarışma sonuçlarını öntümüzdeki günlerde açıklama çabası içerisinde olacağız.

Nükleer konusuna da biraz değinmek istiyorum. Bugün, ülkemizde, bütün hidrolik kaynaklarımızı devreye soksak 35 bin megavatlık bir güç elde edebiliyoruz. Linyit, taşkömürü, bütün yeraltı kaynaklarımızı, potansiyelimizi devreye soksak, 18 bin megavatlık bir güç elde ediyoruz. Bu kaynaklardan toplam sağlanacak olan güç 245 milyar kilovat/saattir. Yapılan hesaplara göre, artan enerji talebi dikkate alındığında, 2010 yılında 290 milyar kilovat/saate ülkenin ihtiyacı olacaktır, 2020 yılında 547 milyar kilovat/saate ihtiyacımız olacaktır. Bir başka türlü ifade etmeme izin verirseniz, ülkemizin bütün yeraltı kaynaklarını, bütün enerji kaynaklarını kullansak bile, artan böyle bir talebi karşılamamız söz konusu değildir. Maalesef, ülkemiz, enerji kaynakları bakımından zengin bir ülke değildir; yeraltı kaynaklarımız, hidrolik kaynaklarımız meydandadır. Neticede, biz, enerji kaynağını ithal etmek durumundayız. İşte, çok iyi bildiğimiz gibi, bir yandan doğalgazı ithal ediyoruz, bir yandan kömür ithal etmek çabasındayız ve petrolümüzün büyük bir kısmını da yine ithal etmek zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, zatiâlinize kaç dakika süre vereyim efendim?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Devamla) – Daha fazla uzatmayacağım; üç beş dakika daha müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Devamla) – Bu noktada, hem dışa bağımlılıktan kurtulmak hem de nükleer teknikle bu ülkenin tanışmasını sağlamamız bakımından, kısaca sunmaya çalıştığım nedenlerle bu nükleer santral yapma zorundayız. Çapoğlu'na da, arzu ederlerse, karşılıklı konuşup, bazı bilgiler sunabileceğim.

Ucuz, kesintisiz, sağlıklı bir enerji kaynağı olan nükleer santrala, sadece çevreci şapkasıyla karşı çıkmanın hiç de doğru olmadığı kanaatindeyim. Dünya genelinde enerjinin yüzde 17'si nükleer santrallardan karşılanmaktadır. Şu anda dünya üzerinde faal 442 nükleer santral vardır, 36 nükleer santralin inşaatı da devam etmektedir. Şu anda bize komşu ülkelerde 57 nükleer santral mevcuttur. Bir örnek vermem gerekirse; Fransa, enerjisinin yüzde 76'sını nükleer santrallardan elde et-

mektedir. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Nükleer bela ile karşılaşmış, hâlâ atom bombasının yararlarını sarmaya uğraşan Japonya'da dahi elektriğin yüzde 33'ü nükleer santrallerden sağlanmaktadır.

Gerek kısa vadede gerek orta vadede gerekse uzun vadede bizim çabalarımız gerçekten bir millî mesele olarak gördüğümüz ve değerlendirdiğimiz enerji sorununu elbirliğiyle çözmeye yöneliktir. Bu noktada da, Parlatentonun bütünü'nün desteğine ve yardımına ihtiyacımız vardır.

Beni dinlediğiniz için sizlere teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (ANAP, DYP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

GÖKHAN ÇAPOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, ben bir düzeltme yapmak istiyorum. Efendim, ben nükleer enerjiye karşı çıkmadım, zamanı geldiğinde yapılışım dedim.

İkinci nokta da, şirketlerin yaptığı bütün yatırımlar elektrik tarifelerine yansıtıyor ve tabii, bu halkın cebinden çıkıyor. Bu konuları herkes açıklıkla ortaya koysun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çapoğlu.

Buyurun Sayın Bakan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakale) – Sayın Başkanım, bu husus konuşmamın içeriğinde vardı; herhalde, Sayın Çapoğlu dinlemedi. Biz, sadece, bu yatırımlar fiyatlara yansımam diye, birtakım yatırımları, özelleştirmeye rağmen, kendimiz sürdürüyoruz. O konuyu da belirtmek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, Sayın Çapoğlu'nun gündem dışı görüşmesi, Sayın Bakan tarafından cevaplandırılmıştır.

3. – *Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, toplumsal uzlaşmaya ve bazı üniversitelerdeki başörtüsü yasağından kaynaklanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması ve Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'nun cevabı*

BAŞKAN – Refah Partisi Erzincan Milletvekili Sayın Naci Terzi, toplumsal uzlaşma konusunda gündem dışı söz istemişlerdir.

Tabii, toplumsal uzlaşmayı nasıl sağlayacağız şimdi göreceğiz.

Buyurun.

NACİ TERZİ (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “toplumsal uzlaşma” adında gündem dışı söz almış bulunuyorum; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz günlerde, bir grup milletvekili arkadaşımızla birlikte, Hacettepe Üniversitesinde okumakta olan başörtüsü mağduru öğrencileri ziyaret etme fırsatı bulduk. 2000'li yılların arifesinde, demokrasiyle idare edilmekte ve nüfusunun yüzde 99'u Müslüman olan Türkiye'de başörtüsü yasağının ne anlama geldiğini uzun uzun düşündüm; ama, inanm ki, buna, mantıklı bir cevap bulamadım.

Konuşmamın daha başında şunu belirtmek isterim ki, bu tablo, demokrasimiz açısından utanç verici bir tablodur. Çokpartitli demokratik hayata geçeli tam elli yıl oldu. Elli yıllık bu demokratik süreç içerisinde başörtüsü meselesine takılıp kalmış olmak, bu sunî meseleyi bir türlü aşamamak garip. Doğrusu, bu durumun izahını yapmakta çok zorlanıyorum.

Değerli arkadaşlarım, demokrasimiz açısından utanç verici bu tablo karşısında üzüldük; ancak, buna rağmen, dikkatimizi çeken sevindirici bir husus oldu; bu, üniversitemizde yaşanan başörtüsü krizinin ne kadar sunî olduğunun kanıtı da olan güzel bir nokta. Bakınız, üniversitelerdeki öğ-

rencilerimiz arasında başörtüsü krizi kesinlikle yaşanmıyor. Başı açık öğrencilerle başı örtülü öğrenciler arasında en ufak bir sürtüşme yok. Hatta, dahasını söylemek lazım, yer yer, başı açık öğrencilerin, başı örtülü öğrencilerin bu haklı mücadelelerine destek verdikleri bile görülüyor. Aynı huzur ve barış içerisinde bir arada yaşama arzusu toplumumuzun her kesiminde gözlemleniyor. Zaten, nüfusunun yüzde 99'u Müslüman olan bir toplumda başka türlü de beklenemez herhalde.

Bu toplumun, başörtüsü nedeniyle, birbirine yan gözle bakmasını bırakın bir kenara, biz, 600 yil, Alevîsiyle, Sünnîsiyle, hatta gayri Müslimiyle barış içinde yaşamadık mı?

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; arkadaşlarım ve ben, bu ziyaretimiz esnasında, bilim yuvası olması lazım gelen üniversitelerimizde, gençlerimizin öğrenim haklarının, bu tür bir bağnazlıkla ellerinden alınmak istenilmesini, doğrusu, yadırgadık. Bu tür bağnazlıkların, toplumda görülse bile, üniversitelerde yaşanmaması gerekmez mi? Üniversiteler, bilim yuvası, hoşgörü merkezleri değil mi? Üniversitelerimizi, bu ideolojik ve bağnazca yaklaşımdan kurtarmamız gerektiğine inanıyorum. Bu ideolojik yaklaşım, üniversitelerimizde, ne bilim seviyesinin yükseltilmesine ne de Türkiye'nin, daha demokrat, daha çağdaş, daha laik bir ülke olmasına hizmet etmektedir; bu böyle biline... Hatta, bu bağnaz yaklaşımın, tam tersi sonuçlar doğurduğu gayet açıktır.

Değerli arkadaşlarım, tarihe ibret nazarıyla bakabilirsek, şu gerçeği açıkça göreceğiz: Toplumsal barışı bozmak isteyen şer güçler, öncelikle, her zaman üniversitelere el atmışlardır. Öğrenci hareketleri, çeşitli provokasyonlarla amacından saptırılmış, sonra toplumsal barış dinamitlenmiştir. Bunun sayısız örneği vardır. Tarihimizde, demokrasiyi askıya alan ara dönemlerin ve hatta darbelerin öncesinde, hep öğrenci hareketleri yok mu?

Bu nedenle, üniversitelerimiz ve öğrencilerimiz, toplumsal barışın korunması bakımından fevkalade duyarlı bir noktay' oluşturmaktadır; ne var ki, geline bu noktada, sanki, birileri, birtakım mihraklar, bilinçli olarak, üniversitelerimizi karıştırmak, dahası, toplumsal barışı bozmak istemektedir. Yoksa, başörtüsü meselesinin, ısıtılıp ısıtılıp, ülkenin önüne, en önemli gündem maddesi olarak sunulmasının başka izahı yapılabilir mi?

Öğrencilerimizin ve toplumumuzun, her zamankinden daha fazla sağduyuyla, soğukkanlılıkla hareket ederek bu oyuna gelmemeleri, her şeye rağmen sevindirici bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Terzi, ekstre ister misiniz efendim?

NACİ TERZİ (Devamla) – 2 dakika ekstre istiyorum efendim.

BAŞKAN – Peki buyurun.

NACİ TERZİ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, üniversitelerimizi başörtüsü nedeniyle huzursuz etmenin hiç kimseye faydası yoktur; bu, bir insan hakkıdır. Demokratik bir toplumda, insanların bu en temel hakları, hiçbir tartışmaya mahal vermeden teslim edilmelidir.

Unutulmamalıdır ki, insan hakları, yalnızca Eşber Yağmurdereli sorunundan ibaret değildir. Eşber Yağmurdereli sorununu çözmekle insan hakları sorununu çözmüş olamayız. Bu mesele, inanın, devede kulak... İnsan hakları, ya vardır ya yoktur; bunun arası düşünülemez bile. O nedenle, Eşber Yağmurdereli için düşündüğümüzü, Nurettin Şirin için de, Bekir Yıldız için de, Şükri Karatepe için de düşünmek zorundasınız, zorundayız. Tabii, başörtüsü mağdurları için de...

İnsan hakları sorunu çifte standart kaldıramaz. Bu meseleye ideolojik yaklaşamazsınız. Demokrasi de, laiklik de insan haklarını koruduğu oranda anlamlıdır. Yaşar Kemal'e, Eşber Yağmur-

dereli'ye özgürlük ve insan hakları demek, diğerlerini görmezlikten gelmek, onları insan haklarından mahrum etmek hiç doğru değildir.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; toplumsal barışı tesis etmek ve korumak, öncelikle, bu yüce kurumun ve tabii, biz milletvekillerinin görevidir. Bu sorumluluk, bütün kurum ve kuruluşlardan önce bizdedir. Bizler, milletvekili olarak, insan hakları ve demokrasi konusunda çifte standardı ve ideolojik yaklaşımı bir kenara bırakabilirsek, en azından, bu meselelerin üzerine çıkarmazsak, sanıyorum, bu sorunları rahatlıkla aşabiliriz.

Toplumumuzun, tabii, üniversitelerimizin, oradaki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NACİ TERZİ (Devamla) – 1 dakika daha Sayın Başkanım; son cümlem...

BAŞKAN – Hadi, toparla bakalım...

NACİ TERZİ (Devamla) – ...öğrencilerimizin sağduyusu, bir arada, barış içerisinde yaşama arzusu bize örnek oluşturmaktadır.

Geliniz, yalnızca 2 üniversitemizde lokal olarak görülen bu suni ve keyfi krizi ortadan hep beraber kaldıralım. Unutmayalım ki, üniversitelerimizde öğrencilerimiz arasına bu tür nifak tohumları serpmek, toplumsal barışı bozmak için bombanın pimini çekmekten farksızdır.

Bu duyarlı konuya, duyarlı bir şekilde elbirliğiyle yaklaşacağımız ümidiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Terzi, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı konuşmaya cevap vermek üzere, Adalet Bakanı Sayın Sungurlu; buyurun.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Erzincan Milletvekilimiz Sayın Naci Terzi Beyefendinin gündem dışı konuşmasına cevap vermek üzere huzurlarınızdayım. Hepinize saygılar sunarım.

Uzun zamandan beri ülkemizde huzursuzluğa sebep olan bir meseleyi, Sayın Terzi dile getirdi. Anavatan Partisi iktidardayken başörtüsü hususunda bir kanun çıkardı. Biliyorsunuz, Anayasa Mahkemesi bu kanunu iptal etti. Daha sonra bir kanun çıkarıldı ve o kanunla, üniversitelerdeki başörtüsü meselesi çözüldü. Ancak, maalesef, halen 1 üniversite ve 2 fakültede bu problem devam etmektedir.

Tabii, ülkemizde bütün meselelerin iktidar tarafından çözülmesini isteme şansına sahip değiliz. Ülkenin yönetiminde anayasal başka kuruluşlar, bağımsız birimler var. Ancak, bu işin gündemde devamlı tutulmasının Türkiye'de bir rahatsızlık doğurduğu gerçektir. Arkadaşımızın bu düşüncelerine prensip itibarıyla iştirak ediyoruz; fakat, zannediyorum ki, Parlatmentonun bu noktada bundan fazla yapabileceği bir şey yok. Anayasa hudutları içerisinde yapılabilen yapılmış ve Anavatan Partisi İktidarının bu noktada çıkardığı kanun, Anayasa Mahkemesine götürülmüş, Anayasa Mahkemesi de bu son kanunu iptal etmemiştir. Daha önceki kanunun iptali muvacehesinde, Parlatmentonun yapabileceği bir şey olduğunu zannetmiyorum.

Zaten, bu mesele, iktidara gelince, partilerce benim arz ettiğim gibi dile getiriliyor; muhalefete düşünce daha başka şekilde ifade ediliyor. 1991 yılından beri bu işi devamlı kullanan siyasal partilerimiz de, iktidar olduklarında bu işe bir çözüm getirmiş değiller.

Ben, bu meselenin, Türkiye'nin gündeminden, hepimizin elbirliğiyle çıkarması taraftarıyım; ama, diyebiliriz ki, bu, Türkiye'nin gündeminden çıkarsa, bu işi, siyasetin tek meşgalesi yapmış olanların zararlı çıkacakları da muhakkaktır. (ANAP sıralarından alkışlar, RP sıralarından gürültüler)

HASAN DİKİCİ (Kahramanmaraş) – Yapma!.. Ayıp be!.. Ayıp!..

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, rica ediyorum efendim....

Sayın Bakan, siz devam edin.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) – Üniversitelerde başörtüsü mevzuunda kız öğrencilere problem çıkaranlar şunu bilmelidirler ki, kendi inandıkları meseleye de yardım etmiyorlar; aksine, kendilerinin karşı oldukları siyasî eğilimlere de yardım etmiş oluyorlar. (RP sıralarından “Tahrik ediyorsunuz” sesleri, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri....

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) – Sayın Başkan, benim bu sözlerimde birini incitecek bir söz var mı; kimi incitiyoruz?

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun efendim, siz devam edin.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) – Sayın Başkan, bu arkadaşlar, benim sözlerimden niye alındılar da bu kadar feryat ediyorlar? Hangi sözü söyledim de bu kadar rahatsız oluyorlar? (RP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz ifadenizi buyurun.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) – Biz, Sayın Terzi'nin gündeme getirdiği meseledeki haklılığını ifade ettik; bu işi yapanların haksızlığını ifade ettik; bu iş için, Anavatan Partisinin elinden geleni yapıp, kanunları çıkardığını ifade ettik; bunu söyleyenlerin, iktidara geldiklerinde hiçbir şey yapmadıklarını da ifade ettik. Şimdi, bunun için niye rahatsız olunuyor?.. (ANAP sıralarından alkışlar, RP sıralarından gürültüler)

Hepinize saygılar sunarım efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri, gündem dışı görüşmeler tamamlanmıştır.

Efendim, Sayın Bakan tabii, görüşlerini ve bir hususu ifade ettiler. Başkanlık olarak şuna katılıyoruz: Herkes elbirliğiyle bu meseleyi çözmeli, eğer yararlanan varsa, yararlanmanın önü kesilmiş olmalıdır; ama, herkes elbirliğiyle bu işi çözmeli.

Sayın milletvekilleri, şimdi gündemin “Seçimler” bölümüne geçiyoruz.

V. – SEÇİMLER

A) BAŞKANLIK DİVANI ÜYELİKLERİNE SEÇİM

1. – Başkanlık Divanı üyeliklerine seçim

BAŞKAN – Bu kısmın birinci sırasında, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı kâtip üyelikleri ve idare amirliklerine seçimler yer almaktadır.

Siyasî parti gruplarınca aday gösterme işlemi tamamlanmıştır.

Başkanlık Divanı kâtip üyelikleri ve idare amirliklerine aday gösterilen arkadaşlarımızın isimlerini, aday gösterildikleri yerleri Heyetinize sunacağım ve sonra oylarınıza arz edeceğim.

Divan kâtibi üyeliği için:

Zeki Ergezen	(Bitlis)	(RP)
Ünal Yaşar	(Gaziantep)	(ANAP)
Levent Mısıkoğlu	(Hatay)	(ANAP)
Mustafa Baş	(İstanbul)	(RP)
Ahmet Dökülmez	(Kahramanmaraş)	(RP)

Haluk Yıldız	(Kastamonu)	(DYP)
Ali Günaydın	(Konya)	(ANAP)
Mehmet Korkmaz	(Kütahya)	(DTP)

İdare amirlikleri için aday arkadaşlarımızın isimlerini, partilerini ve bölgelerini okuyorum:

Aslan Ali Hatipoğlu	(Amasya)	(ANAP)
İsmet Önder Kırılı	(Balıkesir)	(CHP)
Hakan Tartan	(İzmir)	(DSP)
Mahmut Duyan	(Mardin)	(DYP)
Kemalettin Gökteş	(Trabzon)	(RP)

Efendim, 8 arkadaşımın ismini Divan Üyesi, 5 arkadaşımın ismini de İdare Amiri adayları olarak arz ettim.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu arkadaşlarıma başarılar diliyorum, hayırlı ve uğurlu olsun temennimi ifade ediyorum.

Gündemin "Seçim" kısmının 2 nci sırasında "Komisyonlara üye seçimi" yer almaktadır; ancak, siyasi parti gruplarınca aday gösterme işlemi tamamlanmadığından, ihtisas komisyonlarına üye seçimini yapamıyoruz.

Komisyonların yeniden teşekkülünü sağlamak için, grupların, adaylarını bir an önce Başkanlığa bildirmelerini rica ediyorum.

Adayları tamamlanan bir Meclis araştırması komisyonu için üye seçimi yapacağız.

B) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ

1. - (10/21) esas numaralı Meclis Araştırma Komisyonuna üye seçimi

BAŞKAN - Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkilerinin incelenerek uygulanacak yeni strateji ve politikaların tespit edilmesi amacıyla Genel Kurulun 29 Temmuz 1997 tarihli 127 sayılı Birleşiminde kurulan 10/21 esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerine siyasi parti gruplarınınca gösterilen adayların listesi basılıp sayın üyelere dağıtıldı.

Şimdi, listeyi okutup oylarınıza sunacağım:

Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkilerinin incelenerek uygulanacak yeni strateji ve politikaların tespit edilmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyelikleri aday listesi. (10/21)

(13)

Adı soyadı Seçim çevresi

RP. (4)

Kahraman Emmioğlu	(Gaziantep)
Hasan Dikici	(Kahramanmaraş)
Zeki Ünal	(Karaman)
Cevat Ayhan	(Sakarya)

ANA.P. (3)

Bülent Akarcalı	(İstanbul)
Yusuf Namoğlu	(İstanbul)
Sümer Oral	(Manisa)

DYP (2)

Ayfer Yılmaz

(İçel)

Mehmet Sağlam

(Kahramanmaraş)

DSP (2)

Ali Rahmi Beyreli

(Bursa)

Bayram Fırat Dayanıklı

(Tekirdağ)

CHP (1)

Birgen Keleş

(İzmir)

DTP (1)

Cefi Jozef Kamhi

(İstanbul)

BAŞKAN – Efendim, isimleri okunan arkadaşlarımızın, okudukları komisyon için seçimleri hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı, uğurlu olsun; başarılı çalışmalar temenni ediyorum.

Komisyonun toplantı yer ve saati ayrıca ilan tahtalarına asılmıştır.

Sayın milletvekilleri, Meclis araştırması komisyonuna seçilmiş bulunan sayın üyeler, 6 Kasım 1997 Perşembe günü saat 11.00'de halkla ilişkiler binası B blok alt zemin 6 ncı banko karşısı, Meclis araştırması komisyonları salonlarında toplanarak, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yapacaklardır. Bu seçimi neticelendirmelerini kendilerinden rica ediyorum.

Sayın milletvekilleri, komisyonlara üye seçimi yapmak ve kanun tasarısı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için 6 Kasım 1997 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.05

VI. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. – *Manisa Milletvekili Tefik Diker'in, İş Teftiş Kurulu Başkanının resmî aracını özel işleminde kullandığı iddiasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Nami Çağan'ın yazılı cevabı (7/3115) (1)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın TBMM İctüzüğünün 96 ncı maddesi gereğince Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Nami Çağan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

2.7.1997

Tefik Diker

Manisa

Sorular :

1. Bakanlığımıza bağlı İş Teftiş Kurulu Başkanı Nizamettin Kolayca 24 Ocak 1997 tarih, B.13.0.İTK.0.00.00.00-329-395/576 sayılı yazı ile özel bir işi nedeniyle bakanlık müsteşarının da

(1) 12.8.1997 tarihli 133 üncü Birleşimde yeralan 7/3115'e ek cevap.

onayını alarak 06 YBZ 040 plakalı araç ile şoför Bayram Ayraç ile yolluğu bakanlıktan karşılanmak kaydıyla Kızılcahamam'a gidişiyile 237 sayılı Taşıt Kanununa muhalefet suçu işlemiş midir?

2. Böyle bir suç işlenmiş ise sorumluları hakkında yasal herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Yapılmamış ise yapmayı düşünüyor musunuz?

T.C.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Sosyal Güvenlik Kuruluşları
Genel Müdürlüğü

5.11.1997

Sayı : B.13.0.SGK.0.13.00.01/7754/028697

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 9.7.1997 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/7699 sayılı yazınız.

b) 11.8.1997 tarihli ve B.13.0.SGK.0.13.00.01/5683-21138 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Tefvik Diker tarafından hazırlanan "Bakanlığımız İş Teftiş Kurulu eski Başkanı Nizamettin Kolayca'nın resmî aracı özel işlerinde kullandığı iddiasına ilişkin" 7/3115 Esas No.lu yazılı soru önergesi incelenmiş ve önergede yeralan hususlar hakkında Bakanlığım Teftiş Kurulunca inceleme yapılması, 23.10.1997 tarih ve 7505 sayılı onay ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Nami Çağan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

2. – *Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Bingöl-Yedisu İlçesi Sağlık Ocağının sağlık merkezine dönüştürülüp dönüştürülmeyeceğine ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un yazılı cevabı (7/3266)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mustafa Kul
Erzincan

Bingöl iline bağlı Yedisu ilçesinin sağlık ocağı, daha önce müracaatlar olmasına karşın henüz sağlık merkezine dönüştürülmemiştir.

1. Bu konuda herhangi bir çalışmanız var mıdır?

2. Var ise; 1997 yılı içerisinde mümkün olabilecek midir?

T.C.

Sağlık Bakanlığı
Hukuk Müşavirliği

5.11.1997

Sayı : B.10.0.HKM.0.00.00.00-9239/2192

Konu : Yazılı soru önergesi cevabı

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 22.10.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3266-5859/16533-8985 sayılı yazıları.

Erzincan Milletvekili Sayın Mustafa Kul tarafından "Bingöl-Yedisu İlçesi Sağlık Ocağının

Sağlık Merkezine dönüştürülmesi" ile alakalı olarak verilen yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Halil İbrahim Özsoy
Sağlık Bakanı

Erzincan Milletvekili Sayın Mustafa Kul'un "Bingöl-Yedisu İlçesi Sağlık Ocağının sağlık merkezine dönüştürülmesi"ne ilişkin yazılı soru önergesinin cevabıdır :

Sorular :

Bingöl iline bağlı Yedisu ilçesinin sağlık ocağı, daha önce müracaatlar olmasına karşın henüz sağlık merkezine dönüştürülmemiştir.

1. Bu konuda herhangi bir çalışmanız var mıdır?
2. Var ise; 1997 yılı içerisinde mümkün olabilecek midir?

Cevaplar :

Bingöl İline bağlı Yedisu İlçesi merkez nüfusu 2 432 köyü ile beraber 8 694'dür. Yıllık nüfus artışı ise eksi % 0.038'dir. Söz konusu İlçede bulunan Sağlık Ocağı köy tipi Sağlık Ocağı olduğundan mevcut haliyle Sağlık Merkezine dönüştürülmesi mümkün değildir.

Ayrıca nüfus bilgilerinden de anlaşılacağı üzere, söz konusu ilçeye açılacak Sağlık Merkezinin rantabl çalışması da mümkün değildir. Keza, bu konuda bir müracaat da vaki olmamıştır.

3. - *Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan-Kemah'a bağlı Kerer Köyünün sağlık personeli ihtiyacına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un yazılı cevabı (7/3267)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mustafa Kul
Erzincan

Sağlık hizmetleri, eğitici, koruyucu ve tedavi edici çalışmalardan meydana gelir. İlimizde sağlık hizmetleri Sağlık Bakanlığına bağlı 7 devlet hastanesi, 39 sağlık ocağı ve 98 sağlık evi ile yürütülmektedir.

Ancak, sağlık personeli yetersizliği nedeniyle düşük kapasite ile çalışılmakta, bazı sağlık ocaklarımızda ise hiç sağlık hizmeti verilememektedir.

Erzincan Kemah ilçesine bağlı Kerer Köyüne daha önce talebimiz olmasına karşın, halen ebe, hemşire ve sağlık memuru verilmemiştir.

1. Bu köyümüze ait sağlık ocağının hemşire, ebe ve sağlık memuru ihtiyacı ne zaman karşılanacaktır?

2. Ayrıca daha önce Mollaköy beldesine açılan sağlık evimiz ne zaman sağlık ocağına dönüştürülecektir? Bu konuda bir çalışmanız var mıdır?

T.C.

Sağlık Bakanlığı
Hukuk Müşavirliği

5.11.1997

Sayı : B.10.0.HKM.0.00.00.00-9239/2191

Konu : Yazılı soru önergesi cevabı

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 22.10.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3267-5861/16535-8985 sayılı yazıları.

Erzincan Milletvekili Sayın Mustafa Kul tarafından "Erzincan'ın Kemah İlçesine bağlı Kerer Köyü sağlık ocağının personel ihtiyacı ve Mollaköy Beldesi Sağlık Evinin Sağlık Ocağına dönüştürülmesi" ile alakalı olarak verilen yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Halil İbrahim Özsoy
Sağlık Bakanı

Erzincan Milletvekili Sayın Mustafa Kul'un "Erzincan'ın Kemah İlçesine bağlı Kerer Köyü Sağlık Ocağının personel ihtiyacı ve Mollaköy Beldesi Sağlık Evinin Sağlık Ocağına dönüştürülmesi" ile alakalı yazılı soru önergesinin cevabıdır:

Sorular :

"Sağlık hizmetleri, eğitici, koruyucu ve tedavi edici çalışmalardan meydana gelir. İlimizde sağlık hizmetleri Sağlık Bakanlığına bağlı 7 devlet hastanesi, 39 sağlık ocağı ve 98 sağlık evi ile yürütülmektedir.

Ancak, sağlık personeli yetersizliği nedeniyle düşük kapasite ile çalışılmakta, bazı sağlık ocaklarımızda ise hiç sağlık hizmeti verilememektedir.

Erzincan Kemah ilçesine bağlı Kerer Köyüne daha önce talebimiz olmasına karşın, halen ebe, hemşire ve sağlık memuru verilmemiştir.

1. Bu köyümüze ait sağlık ocağının hemşire, ebe ve sağlık memuru ihtiyacı ne zaman karşılanacaktır?

2. Ayrıca daha önce Mollaköy beldesine açılan sağlık evimiz ne zaman sağlık ocağına dönüştürülecektir? Bu konuda bir çalışmanız var mıdır?"

Cevaplar :

1. Adıgeçen Köyümüzde sağlık ocağı değil de sağlık evi bulunmaktadır. Sağlık evlerinde ise hemşire ve sağlık memuru çalıştırılmamakta; Sağlık evleri, (1) ebe kadrosu ile hizmet vermektedir.

Kadro değişikliği ile temin edilen 2 500 adet 9 uncu dereceli ebe kadrosuna, 1997 yılı Bütçe Kanununa göre açıktan atama müsaadesi alınması çalışmaları tamamlandıktan sonra ülke genelinde 2 200 ebe ve Erzincan İli emrine 20 ebe tayini Bakanlığımızca yapılmış; bu arada, Kerer Sağlık Evine ebe tayin edilmesi için Erzincan İl Sağlık Müdürlüğüne de gerekli talimat verilmiştir.

2. Merkez İlçe Mollaköy'de sağlık ocağı planlaması mevcut olup, halen geçici binada hizmet vermektedir. 1997 yılı yatırım programında ülke genelinde sağlık ocağı ve sağlık evi yapımı bulunmadığından, talep değerlendirilememiştir. Önümüzdeki yıllarda sözkonusu sağlık ocağı inşasına çalışılacaktır.

4. - Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın Şili seyahatine ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un yazılı cevabı (7/3272)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın, Sağlık Bakanı Sayın Yıldırım Aktuna tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını tensiplerinize saygılarımla arz ederim.

19.3.1997

Feridun Pehlivan
Bursa

Mart ayının ikinci haftası yanınızda bir heyetle incelemelerde bulunmak üzere Şili'ye gittiniz. Bu çerçevede;

- Şili'de neleri incelediniz?

- Gezinize kaç kişi katıldı?

- Basın mensuplarını hangi kritere göre seçtiniz?
- Gezinize ne kadar döviz harcandı?
- Gezinizin somut sonuçları nelerdir?

T.C.

Sağlık Bakanlığı

5.11.1997

Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.10.0.HKM.0.00.00.00-9239/2189

Konu : Yazılı soru önergesi cevabı

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 22.10.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3272-5895/16594-8985 sayılı yazıları.

Bursa Milletvekili Sayın Feridun Pehlivan'ın "Sağlık Eski Bakanının Şili seyahati" ile alakalı olarak verilen yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Halil İbrahim Özsoy

Sağlık Bakanı

Bursa Milletvekili Sayın Feridun Pehlivan'ın "Sağlık Eski Bakanının Şili seyahatine" ilişkin yazılı soru önergesinin cevabıdır :

Sorular :

Mart ayının ikinci haftası yanınızda bir heyetle incelemelerde bulunmak üzere Şili'ye gittiniz.

Bu çerçevede;

- Şili'de neleri incelediniz?
- Gezinize kaç kişi katıldı?
- Basın mensuplarını hangi kritere göre seçtiniz?
- Gezinize ne kadar döviz harcandı?
- Gezinizin somut sonuçları nelerdir?

Cevaplar :

1. Sayın Sağlık eski Bakanı ve beraberindeki heyet 8-16 Mart 1997 tarihleri arasında, Şili'yi değil Küba'yı ziyaret etmiştir. Küba'daki temas ve incelemelerde bulunulan yerler detayları ile ilişikte sunulan raporda yer almaktadır.

2. Söz konusu ziyarette Bakanlığımız temsilcileri, özel sektör temsilcileri, Türk Eczacılar Birliği temsilcisi ile basın mensuplarından oluşan 35 kişilik bir heyet Sayın Bakan'a eşlik etmiştir.

3. Basın mensupları için Bakanlığımız Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği aracılığıyla basın genel bir duyuru yapılmış olup, Küba ziyareti katılmak isteyen basın mensupları heyete dahil edilmiştir.

4. Ziyaret için toplam 30 095 \$ tutarında harcama yapılmıştır. Basın mensupları ile özel sektör temsilcilerinin masrafları kendilerince veya çalıştıkları kurumlarca karşılanmıştır.

5. Zikredilen ziyaret sırasında; 26 Eylül 1995 tarihli Protokole işlerlik kazandırması ile ikili işbirliği konuları görüşülmüş ve bazı sağlık kuruluşlarında incelemelerde bulunulmuştur. Özel sektör (ilaç, aşı-serum, kan ve kan ürünleri, tıbbî-araç gereç sektörü) ilişkilerine zemin hazırlanarak mevcut ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlanmıştır. Gezinin somut sonuçları hakkında daha ayrıntılı bilgi ilişikteki raporda yer almaktadır.

Sağlık Bakanı Sayın Dr. Yıldırım Aktuna ve beraberindeki heyetin Küba ziyareti raporu

1. Raporu Hazırlayanın:

Yrd. Doç. Dr. Veddet Öz

Bekir Metin

Dr. Cihangir Özcan

Ecz. Kemalettin Akalın

Nihan Konuralp

Leyla Karahan Hız

Dr. Levent Eker

Mik. Bio. Uz. Dr. Erkan Özcengiz

– Müsteşar Yardımcısı

– Dış İlişkiler Dairesi Başkanı

– Tedavi Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı

– İlaç ve Eczacılık Genel Müdürü

– Özel Kalem Müdürü

– Basın Müşaviri

– Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müd. Dai. Bşk.

– Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı
Aşı ve Serum Üretim Araştırma Müdürü

2. Programın (Seyahatin) :

a) Adı

: Küba Sağlık Bakanlığının düzenlediği program

b) Tarihleri

: 8-16 Mart 1997, 5 iş günü

c) Ülke, Şehir ve Kuruluş

: Küba, Havana

– Sağlık Bakanlığı

– Aşı Üretim Merkezi olan Finlay Enstitüsü

– Genetik Mühendisliği ve Biyoteknoloji Merkezi

– “5 de Septiembre” Aile Hekimliği Merkezi

– Hermanos Ameijeiros Hastanesi

– Moleculer Immunology Merkezi

– Williams Soler Çocuk Hastanesi

– Eron ve Medicuba İlaç Kuruluşları

– Nöroloji Araştırma Merkezi

– Pedro Kouri Tropikal Hastalıklar Enstitüsü

– Medsol İlaç Fabrikası

– Tıbbî Hizmet Kuruluşu (Servimed)

– İlaç Araştırma ve Geliştirme Merkezi (CIDEM)

– Tıbbî İlaç ve Farmasötik Endüstri Fabrikası

– Havana Valisi ve Belediye Başkanı (Iığı)

– Havana Psikiyatri Hastanesi

– Tarana Kampı (Chernobil Çocukları Tedavi Merkezi)

– Ulusal Laboratuvar Hayvanları Yetiştirme Merkezi

d) Konusu

: Bakanlığımız ile Küba Halk Sağlığı Bakanlığı arasın-

da, 1995-1998 dönemini kapsayan “Sağlık Alanında İşbirliği Protokolü” 26 Eylül 1995 tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu protokole işlerlik kazandırmak amacıyla görüşmelerde bulunmak, Küba'nın özel önem verdiği sağlık kuruluşlarında incelemeler yapmaktır.

3. Programa Katılan Türk ve Yabancılar :

Sağlık Bakanı Dr. Yıldırım Aktuna başkanlığındaki heyette, Bakanlık temsilcileri, özel sektör (İlaç sanayii, kan ve kan ürünleri, aşı ve serum, biyoteknoloji ile tıbbî cihazlarla ilgili sektör) temsilcileri ile basın mensuplarından (Gazeteci ve TV muhabirleri) oluşan 36 kişilik Türk Heyeti (Ek 1) Küba'yı ziyaret etmiştir.

Küba tarafını ise başta Küba Halk Sağlığı Bakanı Dr. Carlos Dotres Martinez olmak üzere:

Dr. Abelardo Ramirez

– Bakan 1 inci Yardımcısı

Conrado Martinez Corona

– Havana Valisi ve Belediye Başkanı

Dr. Rene Ruiz Armas

– Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanı

Dr. Bernabe Ordaz	- Havana Psikiyatri Hastanesi Genel Direktörü
Dr. Juan Alvarez Duany	- MINSAP Temsilcisi
Dr. Sergio Perez Talavera	- Haber-Biotec Kuruluşu Genel Müdürü
Dr. Concepcion Campa Huergo	- Finlay (Aşı ve Serum) Enstitüsü Genel Müdürü
Fermin Radriquez Paz	- Küba Dışişleri Türkiye Masası Sorumlusu Büyükelçi
Dr. Jose de la Fuente	- Biyoteknoloji ve Genetik Kuruluşu Direktörü
Dr. Jorge Antelo Perez	- Tıbbî Hizmetler (SERVIMED) Müdürü
Dr. Manuel Limonta	- Gen. Mühendisliği ve Biyoteknoloji Merkezi Gn. Md.
Dr. Emilio Villa	- Uluslararası Nörolojik Tedavi Merkezi Genel Md.
Dr. Diana Martinez Piti	- Çocuk Hastanesi Başhekimi
Dr. Agustin Lage	- Moleküler Immunoloji Merkezi Müdürü

4. Programı Düzenleyen Kuruluş :

Küba Halk Sağlığı Bakanının Sayın Bakanımızı ülkelerine davet etmesi neticesinde program Bakanlığımız Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığının koordinesinde düzenlenmiştir.

5. Türkiye'ye Getirilen Dokümanlar :

Küba'yı ziyaret eden Bakanlık Yetkilileri, Özel Sektör ve Basın Temsilcileri konularıyla ilgili alanda temin ettikleri dokümanları kendi kuruluşlarında kullanmak amacıyla getirmişlerdir.

Küba ziyareti sırasında ziyaret edilen kuruluşlardan temin edilen bilgi ve belgeler heyet üyelerince muhafaza edilmekte ve yararlanılmaktadır.

6. Karşılaşılan Güçlükler :

Resmî ziyaret sırasında herhangi bir güçlükle karşılaşılmamıştır. Ancak, Küba Havayolları ile uçuşta sıkıntılar yaşanmıştır. Güzergâhta görünmeyen yerlere iniş yapılmış, dönüşte okeylenmiş biletlerin bile kontrolünde zorluklar olmuştur. Heyeti oluşturan 36 kişinin biletinin dönüşleri bilet üzerinde okeyli olmasına rağmen Küba Havayolları Havana'dan tüm ekibin aynı günde dönüşünü sağlayamamıştır.

Küba'yı ziyaret edecek Türk vatandaşlarının ve resmî heyetlerin bu konuda çok duyarlı davranmalarını ve Küba'ya gider gitmez dönüş programlarını Küba Havayollarından kontrol ettirip ellerinden garanti uçuşu gösterir belge almaları yararlı olacaktır.

7. Daha Sonra Gideceklere Öneriler :

Sayın Bakan başkanlığında bir heyetle gidiliyorsa, ziyarete başlamadan önce mutlaka görüşülecek konular, karşı taraftan istenecek belgeler ve bilgiler temin edilmeli, ziyaret edilecek ülkenin konumuna göre program belirlenmeli ve gidildiğinde programda sık sık değişiklik yapılmamalıdır.

Resmî heyetle birlikte Özel Sektör ve basından oluşan başka gruplar var ise, seyahate çıkmadan önce kesinlikle orada neler yapacakları, resmî heyetle birlikte nerelerde bulunacağı, kendilerine yapılan programa uymaları hususu ile gittikleri yerdeki otel masrafları dahil kiralanan araba, yapacakları harcamalar konularında kendileri bilgilendirilmeli gerekirse orada yapacakları işler ve sorumlulukları konularında önceden gereği yapılmalıdır.

Küba ziyareti sırasında en önemli sorun olarak Küba Havayolları ile uçuşlarda, Küba'ya gider gitmez elinizdeki bileti ve uçaktaki yerinizi kontrol ettirmeniz gerekecektir. Küba'ya uygulanan ambargo nedeniyle ayrıca Küba Havayollarının AITA'ya üye olmaması sebebiyle Küba Havayolları ile uçuşlarda her an beklenmeyen bir sürprizle karşılaşılabilir.

8. Program Konusu Hakkında Rapor :

A) Programın Amacı :

Anılan ziyaretin amacı; 26 Eylül 1995 tarihli Protokole işlerlik kazandırmak, ikili işbirliği konularını görüşmek ve bazı sağlık kuruluşlarında incelemelerde bulunmak, özel sektör (ilaç, aşı-serum, kan ve kan ürünleri, tıbbî araç-gereç sektörü) ilişkilerine zemin hazırlamak ve mevcut ilişkilerin geliştirilmesini sağlamaktır. Küba ile ilgili bilgi notu ilişiktir. (EK 2)

B) Programda Görüşülen Konular :

a) Muhtemel İşbirliği Alanları :

- İlaç (Türk firmalarıyla ortak üretim ve yatırımlar)
- Aşı ve Serum (Hepatit B, Menenjit aşuları başta olmak üzere) konularında üretim dahil her türlü işbirliği
- Küba'da yerleşik Finlay Kuruluşu ile Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi arasında işbirliği,
- Kan ve Kan Ürünleri (Anti-D) konularında işbirliği
- Tıbbî cihaz ve sarf malzemesi (üretim, ithalat, onarım)
- Kardiyovasküler cerrahi, onkoloji v.b. konularında işbirliği
- Biomedikal Mühendislik kapsamında tıbbî cihaz ve sistemler konularında ortak projeler oluşturulması
- Biyoteknoloji alanında karşılıklı inceleme ve araştırma yapılması
- Ruh sağlığı hizmetleri
- Küba aşı ve serum üretimi ile tedavi konuları ve tıbbî cihaz üretimi ve onarımı konularında Türkiye ile ortak olarak üçüncü ülkelerle işbirliği yapmak.

b) Küba'da Yapılan İnceleme, Çalışma ve Görüşmeler :

Küba Sağlık Bakanı Dr. Carlos Dotrez Martinez'in Sayın Bakanımız Dr. Yıldırım Aktuna'yı ülkesine daveti üzerine Sayın Bakan başkanlığında Bakanlık yetkilileri, özel sektör temsilcileri (10), basın mensupları (14) ve Türk Eczacılar Birliği Başkanından oluşan bir heyetle birlikte Küba ziyaret edilmiştir.

Küba'da 1959 yılında gerçekleştirilen devrim sonrası sağlık hizmetleri öncelikli hizmet alanları arasına alınmış, koruyucu sağlık hizmetleri reorganize edilmiş ve aile hekimliği birimleri ile hastaneler arasında bir "Sevk Zinciri" oluşturulmuştur. Bunun yanında yürütülen sağlık hizmetleri halk sağlığı enstitüleri ve araştırma merkezleri ile desteklenmektedir. Özellikle aşı, kan ürünleri, ilaç ve tıbbî cihaz üretimi konusunda önemli gelişmeler kaydedildiği gözlenmiştir.

Küba'da halka sunulan sağlık hizmetleri ücretsiz olup, sağlık alanındaki uygulamalar sonucu bazı bulaşıcı hastalıkların (polio, tetanoz, kızamık v.b.) tamamen ortadan kaldırıldığı, ortalama yaşam süresinin arttığı (76 yıl), bebek ölümlerinin gelişmiş ülkeler seviyesine indirildiği (binde 7.4), 180 kişiye 1 doktorun düştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanısıra, menenjit ve hepatit-B aşularının üretim ve diğer ülkelere satışı konusundaki gelişmeler ile AIDS aşısının gönüllü kişiler üzerinde uygulama safhasına gelmiş olması da diğer önemli gelişmelerdir.

Küba'daki resmî görüşmelerimiz öncesi, 10 Mart 1997 günü, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu büyük önder ATATÜRK'ün Havana'da bulunan büstü heyet üyelerimiz ve Büyükelçiliğimiz mensuplarıyla birlikte ziyaret edilerek saygı duruşunda bulunulmuştur.

Küba'ya gerçekleştirilen ziyaret üç ayrı bölümde değerlendirilmiştir.

Birinci bölümde : Aile hekimliği uygulamalarının yapıldığı poliklinik ve Aile Hekimliği Merkezi.

İkinci bölümde : Kalp damar cerrahisi ile organ naklinin yapıldığı Genel Cerrahi Hastanesi, Çocuk Hastanesi, Psikiyatri Hastanesi, Nöroloji, Tropikal Hastalıklar Hastanesi ve Çernobil felaketinden etkilenen Ukraynalı çocukların tedavi edildiği Rehabilitasyon Merkezi ziyaret edilmiştir. Ayrıca, sağlık turizmini geliştirmek amacıyla kurulan ve Devlet tarafından işletilen organ nakli, kalp cerrahisi, stres azaltma ve bazı cilt hastalıklarının tedavilerinin yapıldığı özel bir hastanede incelemelerde bulunulmuştur.

AIDS'le mücadele politika ve stratejileri hakkında yetkililerden bilgi alınmıştır. Küba'da HIV pozitif kişilere yaşamlarının bundan sonraki dönemine ait iki seçenek sunulmaktadır. HIV ile enfekte kişi ya üç ile altı ay arasında AIDS Rehabilitasyon Merkezinde (Sanatoryum) kalmakta, ya da gerekli bilgileri aldıktan sonra kendi evinde yaşamını devam ettirmektedir.

Üçüncü bölümde ise : Aşı, ilaç, kan ürünleri ve tıbbî cihazlarla ilgili üretim ve araştırma merkezleri incelenmiştir. Özellikle aşı üretimi ve araştırmaları konusunda yapılan çalışmalar dikkatimizi çekmiştir. Hepatit-B aşısının Türkiye'ye ithali konusunda özel sektör temsilcileri gerekli girişimleri başlatmıştır.

Ayrıca, kan ürünleri, ilaç ve bazı tıbbî cihaz ile teşhis malzemeleri (Hızlı Eliza Yöntemi) konusunda özel sektör temsilcilerimizin ilgililerle yaptığı görüşmeler sonucunda gerek ithalat gerekse ülkemizde ortak yatırım hususunda prensip kararı alınmıştır.

Yanık tedavisinde geliştirmiş oldukları ve içinde büyüme faktörü içeren bir ilacı, Tuzla'da meydana gelen yangında etkilenen itfaiye erlerimizde kullanmak üzere ülkemize getirilmiştir. Yeni geliştirilen bu ilaç, vücudun yanan bölgesine sürülmekte ve yanan derinin hızlı bir şekilde yenilenmesini sağlamaktadır.

Özellikle aşı üretimi ve biomedikal mühendisliği konularında uzmanların karşılıklı eğitimi için görüş birliğine varılmıştır.

Özette, Küba'ya yapılan bu ziyaret, Küba sağlık sistemini tanıma olanağını sağlamış, iki ülke arasında başta aşı, kan ürünleri, ilaç ve tıbbî cihaz konularında ithalat, ihracat ve ortak üretim hususunda gerekli zemin oluşturulmuştur.

c) Küba'da Sağlık Sistemi ve Gezilen Kurumlar Hakkında Teknik Bilgiler :

Küba yetkilileri tarafından, 1959 Devrimi sonrasında "Halk Sağlığı"nın öncelik kazanan konulardan biri olduğu belirtilmiştir. Bu nedenle halk sağlığını korumaya yönelik hedeflerden birincisi, sağlık alanında halkın bilgilendirilmesi ve hastalıklardan korunmayı sağlamak olmuştur. Bu amaçla doktor yetiştirilmesi yaygınlaştırılmış ve doktorların çok büyük bir bölümünün (% 97.6) aile hekimi (halk doktoru) olarak hareketli bir görev yapması sağlanmıştır.

Diğer bir hedef ise, araştırma-geliştirme çalışmalarına öncelik verilerek özellikle bulaşıcı hastalıklardan koruyucu aşı, serum gibi biyolojik ürünlerin eldesi yanında bir çok ilaç, biyomateryal ve cihaz geliştirme çabaları olmuştur.

Küba'da aile hekimlerinin temel fonksiyonu kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetlerini yürütmektir. Bu kapsamda ağırlıklı olarak anne ve çocuk sağlığı hizmetleri, bağışıklama, ARI, CDD, aile planlaması, kronik ve dejeneratif hastalıklar bulunmaktadır. Aile hekimliği sistemi ikinci basamakta hastaneler tarafından desteklenmektedir. Genel hastaneler yanında özel dal hastaneleri de bulunmaktadır. Hastanelerde dikkati çeken en önemli husus hastane antibiyotik kullanımı regülasyon komitelerinin bulunmasıdır. Bu komitelerce antibiyotik kullanımı bilgisayar programı destekli sistemlerle devamlı izlenmekte ve antibiyotik kullanımı denetlenerek önerilerde bulunmaktadır.

Bir çok mikroorganizmanın halen penisilin, eritromisin, sulfametaprim gibi antibiyotiklere duyarlı olması bu sistemin mükemmel çalıştığıнын bir göstergesi olarak değerlendirilmiştir. Sağlık hizmetlerinin tümü ücretsiz olarak verilmektedir. Ancak yabancı uyruklu kişiler ücret vererek sağlık hizmetine ulaşmaktadırlar. Yabancı uyruklular Kübalıların kullandığı hizmet birimlerinden değil, Havana'daki Cirio Garcia adlı hastaneden sağlık hizmeti almaktadırlar. Bu hastanede çalışan personelin diğer hastanelerde çalışanlardan sosyal güvenlik v.b. yönden hiçbir ayrıcalığı yoktur. Hastane Devlet tarafından kurulmuş Servimed adlı bir şirketçe yönetilmektedir. Ülkenin her yerinde bir hekimin maaşı 16-20 USD'dir. Sağlık personeli hizmet veriminin artmasında yapılan hizmet içi eğitimler yanında motivasyon amacıyla sevgi faktörü kullanılmaktadır. Sağlık Bakan Yardımcısı ve bir gezide bizzat Sağlık Bakanının görevli hemşire ve doktorlara sevgi dolu yaklaşımları dikkati çeken bir davranış olarak gözlenmiştir. Ülkenin idarî sistemi nedeniyle rekabet bir motivasyon faktörü olarak kullanılmamaktadır. Birkaç yıl genel pratisyen olarak çalışan hekimler daha sonra pediatri, kadın doğum, dahiliye alanlarında bir üst ihtisas yapmaktadırlar.

Doğumların tümü sağlık personeli yardımı ile yapılmaktadır. Bebek ölüm hızı binde 7.4'dür. Doğumda beklenen yaşam süresi 76 yıldır. Ülkede polio eradike edilmiştir. Neonatal tetanoz, kızamık, kızamıkçık ve kabakulak görülmemektedir.

Aşı, serum, kan ürünleri, tıbbî araç ve gereç ithalat, ihracat ve ortak üretimi konusunda görüşmeler yapılmıştır. Küba 1992 yılından bu yana ülkelerinde ve yüksek mortalite ile sonuçlanan menengokoksik menenjit salgınına takiben B tipi menengokoksik menenjit aşısını üretmiş ve rutin aşı programı içerisinde uygulamaya koymuştur. Küba'da üretilen bu tip aşı Dünya Sağlık Örgütü yayınlarında görülmemekte ve bahse konu aşının dünyada 1999 yılından itibaren kullanılabilceği kaydedilmektedir. Ülkemizde menengokoksik menenjit vaka sayıları önemli bir boyutta değildir. Ancak her yıl hacı adaylarına A-C Tipi menengokoksik menenjit aşısı uygulanmaktadır. Bu tipler özellikle kuzey ve orta Afrika ülkelerinde görülen ve daha önceki senelerde Hacı adayları arasında görülen etkenlerdir. Bu tipinin yaygınlığı hakkında herhangi bir bilimsel yayınıımız mevcut değildir. Ancak, Avrupa ülkelerinde bu tipin yaygın olduğu bilinmektedir. Finlay Enstitüsü tarafından üretilen bu aşının ülkemize ihraç edilmesi düşünülmektedir. Finlay Enstitüsü ile ticarî işbirliği yapan Martı Ltd. Şirketi tarafından ülkemizde tip belirlemesi konusundan bazı çalışmaların varlığından söz edilmiştir. Ancak, Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü kayıtlarında bu tip bir çalışmanın varlığına dair bir kayıt bulunmamaktadır. Bu tip aşının Dünya Sağlık Örgütü akreditasyonu sonrası kombine olarak ihracata yönelik üretimi özel sektörümüzün yapacağı fizibiliteye dayanacaktır. Finlay Enstitüsü tarafından üretilen bakteri orijinli diğer aşılardan Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı ile ortak veya özel sektörle ortak üretiminin olabilirliği iki tarafca da incelenmelidir.

Küba'da ziyaret edilen Heber Biotec Kuruluşu tarafından Hepatit-B aşısı üretilmektedir. Maya hücrelerinde üretildiği ifade edilen üretim yerinin, kullanılan teknolojinin detaylı incelenmesi imkânı olamamıştır. Ancak, üreticiler ürünlerinin Avrupa kaynaklı aşılardan aynı kalitede olduğunu ifade etmişlerdir. Martı Ltd. Şirketi tarafından ülkemize ithal edilmek istenilen aşılardan ilgili olarak tarafımızda mevcut literatür bilginin orijinaleri istenilmesine karşın elde edilememiştir. Aşı hakkında kesin bir fikir yürütebilmek için orijinal ve daha fazla sayıda literatür bilgisine gereksinim bulunmaktadır. Ancak, bu şekilde Aşı Danışma Kurulumuzun gündemine girebilecektir. Bu husus firmanın pazarlama elemanlarına iletilmiştir. Bunun yanında Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları ABD'nin Küba Hepatit-B aşılardan klinik araştırma yapma istekleri de karşı tarafa intikal ettirilmiştir. Üreticilere ülkemizde özellikle özel sektör ile ortak yatırım konusunda teklif götürülmüş, üreticiler gerekli fizibilite çalışmalarını yapacaklarını ifade etmişlerdir.

Küba'nın ülkemize olan uzaklığı ve ulaşım kolaylıkları açısından etkisi altında oldukları ambargo nedeniyle, kargoların uzun zamanda ülkemize gelebileceği dikkate alınarak final ürün veya bulk halinde aşı ve serum ithalatlarında soğuk zincir sisteminin çok dikkatli kontrol edilmesi gerekecektir.

Küba'da HIV ile enfekte kişi sayısı hakkında değişik bilgilere ulaşılmıştır. Ancak genel olarak 1400 dolayında HIV ile enfekte vakanın olduğu 500 AIDS hastası ve 250 ölüm görüldüğü ifade edilmiştir. Ülkede prezervatif kullanım alışkanlığı hemen hemen yok gibidir. % 2-5 rakamı telaffuz edilmektedir. Vakaların çoğu heteroseksüel cinsel ilişki kaynaklıdır. HIV ile enfekte olanlara tanı konulması sonrası iki seçenek sunulmaktadır. Bunlardan ilk seçenekte vakanın sosyal güvenliği ile ilgili tüm hakları güvence altına alınarak özel olarak yapılmış ve partnerleri ve çocukları ile kalabilecekleri bir köyde ikametleri teklif edilmekte, ikinci seçenekte ise normal günlük yaşantılarına devam etmeleri ve düzenli hekim kontrolü altına girme önerisi götürülmektedir. Her iki seçenekte de hastaya HIV bulaşma ve bulaşmama yolları öğretilmekte ve olumlu davranış değişikliği kazanmaları amaçlanmaktadır. İlk seçenekte kişiler bahse konu köyde 3-6 ay kalmaktadırlar. Küba'lı yetkililer kimsenin zorla bu köylerde tecrit edilemediğini ifade etmişler, vakaların çoğunun sosyal güvenceleri sağlandığından bu yerlerde kalmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Yine yetkililerce her pozitif vaka saptamasında tüm geçişinin incelendiği ve etkin bir filyasyon araştırmasına gidildiği ifade edilmiştir. Yetkililerin sözleriyle 1959 yılından bu yana düzenli sağlık kayıtlarının olması filyasyon araştırmalarında kolaylaştırıcı bir faktör olarak gösterilebilir. Ülkede genetik araştırmalar oldukça ilerlemiştir. Bu alandaki çalışmaları özellikle aşı üretiminde dikkati çekmektedir. Kübalı bilim adamları AIDS aşısı üzerinde çalışmalarının gönüllüler üzerinde denemeler safhasında olduğunu, kolera aşısı üzerindeki araştırmaların ise halen devam ettiğini belirtmişlerdir.

Teknik olarak ziyarette bulunulan bazı kuruluşlar ve yaptıkları çalışmalar da aşağıda belirtilmiştir.

Finlay Enstitüsü (Araştırma-Geliştirme ve Üretim Merkezleri)

Bu Enstitü 900 personeli ile üç bölüm halinde görev yapmaktadır. Bunlar;

1. İdarî ve ticarî bölüm,
2. Araştırma bölümü,
3. Üretim bölümü.

Enstitüde üretim çalışmalarının önemli bir gelir getirdiği ve araştırma bölümünün ayrıca da destek aldığı bildirilmiştir. Yapılan araştırmaların, özellikle en karmaşık olanlarının başka kuruluşlarla işbirliği yapılarak yürütüldüğü, örneğin AIDS ve Kolera aşısı için yapılan araştırmaların böyle özel bütçeli olduğu belirtilmiştir.

Enstitüde en büyük ve yeni üretim bölümünün menenjit aşısı üretim birimi olduğu görülmüştür. 1980'lerde görülen menenjit epidemisinden sonra aşılama için aşı geliştirme çalışmaları yapılmış ve Meningokok Aşısı BC hastalığı yenmede Küba ve tüm Latin Amerika'da başarılı olarak kullanılmıştır. Enstitünün senede 90-100 milyon doz menenjit aşısı üretim kapasitesi bulunmaktadır.

Enstitüde, bunun yanında difteri, boğmaca, tetanoz, leptospira aşuları ile insan hiperimmün gamaglobulinlerinin kendi ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde üretildiği bildirilmiştir.

Viral aşılar bakımından ise pilot aşı üretimlerini büyük üretim düzeyine çıkarmaya hazır olduklarını ileri sürmüşlerdir.

Geliştirdikleri AIDS aşısının şu anda gönüllüler üzerinde denenmeye başladığını ve rekombinant proteinlerle AIDS aşısı geliştirmeye çalıştıkları ifade edilmiştir.

Genetik Mühendisliği ve Biyoteknoloji Merkezi

(Center for Genetic Engineering and Biotechnology)

Bu Merkez araştırma-geliştirme, üretim ve pazarlama birimleri ile özellikle rekombinant aşı ve diğer farmasötik ürünleri üretmeyi ve yine ileri teşhis kitleri üretimine yönelik çalışmalar yapmayı hedeflemiştir. Tüm ürünlerini kendisi Heber Biotec birimi ile pazarlamaktadır.

Merkezin araştırma-geliştirme bölümünde 320 personel çalışmakta ve aşı, ilaç, teşhis ürünleri, ziraat, veteriner ve endüstriyel alanlarda araştırmalar yürütülmektedir. Bu bölümde AIDS aşısı, Hepatit C aşısı geliştirme çalışmaları yanında, kombine aşı araştırmalarının devam ettiği bildirilmiştir.

Üretim bölümünde 400 personel çalışmakta ve rekombinant Hepatit B aşısı, rekombinant Alfa Interferon, rekombinant Epidermal Growth Factor, rekombinant Streptokinase gibi ileri gen-mühendisliği ve biyoteknoloji ürünleri yanında HIV dahil pek çok EIA tanı kitleri üretilmektedir. Hepatit B aşısı üretim kapasitesinin senede 50 milyon doz olduğu belirtilmiştir.

Hepatit B aşısı üretim tesisleri incelenmiş, modern ve GMP'ye uygun olduğu görülmüştür. HbsAg klonlu maya fermentasyon teknolojisi ile saflaştırma tekniklerinin ileri sistemlerde gerçekleştirildiği gözlenmiş olup, üretim kapasitesinin senede 50 milyon doz olduğu belirtilmiştir. Bu rekombinant Hepatit B aşısının Küba yanında pek çok Latin Amerika ülkesi ile Rusya'da kullanıldığı ileri sürülmüştür.

Ulusal Araştırma Merkezi

1965'de açılan bu merkez değişik disiplinlere sahip olup, tüm ülkedeki bilim adamlarının buradan yetişip dağıldıkları belirtilmiştir. 35 yılda 10 bin bilim adamının burada bir şekilde bulunduğu ve merkezin lisansüstü eğitim ve bilimsel derece veren bir yer olduğu, özellikle biyotıp alanında çok geliştiği ileri sürülmüştür.

Merkezde, ülkedeki yeni aşı ve teşhis kitleri ile tedaviye yönelik ilaç ve biyomateryal geliştirmeye yönelik çalışmalara katkı verilmekte, bazı ürünler üretilmektedir. Örneğin, MSS hastalıkları teşhis ve tedavisine yönelik, enfeksiyon hastalıklarının hızlı teşhis ve antibiyotik duyarlılıklarını belirlemeye yönelik ürünler ile endüstriyel ve tıbbi kullanım için ozon üreten sistemler geliştirdikleri ve pazarladıkları görülmüştür. Diğer bir uygulamalarının da, Küba adasının etrafında çok bulunan mercanların kalker iskeletlerinin, kemik yapısına benzemeleri nedeni ile, biyomateryal olarak kullanılması olduğu görülmüştür. Deniz kirlenmesi olmadığı için temiz olan bu mercanlardan elde edilen biyomateryallerin hiç bir red olayı vermediği ve normal kemik dokusu ile kimyasal bağlar oluşturarak bir süre sonra normal kemik haline geldiği bildirilmiştir. Bu materyalin Küba dışında Meksika, Brezilya, Arjantin ve İspanya gibi ülkelerde de kullanıldığından söz edilmiştir.

Bu merkezde konumuz dışında daha pek çok dalda araştırma ve teknoloji geliştirme çalışmalarının sürdürüldüğü bildirilmiştir.

Ulusal Laboratuvar Hayvanları Yetiştirme Merkezi (Cenpalab)

Havana şehir merkezi dışında çok geniş bir alanda kurulu olan bu merkezde yüksek standartta laboratuvar hayvanları yetiştirilmektedir. Maymun, fare, kobay, rat, tavşan ve köpek gibi daha bir çok hayvanın yetiştirildiği bu merkezde, SPF (specific pathogen free) hayvanlar da üretilmekte ve ileri yetiştirme yöntemleri ve teknolojik process'ler geliştirilmektedir.

Çeşitli biyolojik madde ve ilaç üretimleri için SPF tavuk yumurtaları üretimi, büyük kapasitede monoklonal antikor üretim çalışmaları diğer önemli faaliyetleri arasında yer almaktadır.

Merkezde ayrı zamanda değişik hayvan beslenme formülasyonları üretilmekte ve başka ülkelere de satılmaktadır.

Yukarıda söz edilen tüm araştırma ve üretim faaliyetlerinin başarılı olarak çok kısa bir zaman içinde gerçekleştirilmiş olması, Küba'nın halk sağlığını korumaya yönelik olarak ne kadar kararlı ve çalışkan bir yol izlediğini göstermektedir. Bu gün vardıkları noktanın ise, bilgi birikimi ve teknoloji düzeyi bakımından sözkonusu alanlarda dışa bağımlılıktan büyük oranda kurtulmuş olduklarının göstergesi olduğunu söyleyebiliriz.

d) Küba Devlet Başkanı Fidel Castro'nun Sayın Bakanımız ve Beraberindeki Heyeti Kabulü:

Küba Devlet Başkanı Sayın Castro, Türk Sağlık Heyetini 13 Mart 1997 Perşembe günü saat 22.00'de kabul ederek 1 saat 40 dakika görüştü. Görüşme son derece samimi bir ortamda gerçekleşti ve Sağlık Bakanı Dr. Yıldırım Aktuna Küba Büyükelçimiz Aykut Berk, Müsteşar Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Vecdet Öz, Eczacılar Birliği Başkanı Ecz. Mehmet Domaç, Özel Sektörü temsilen Eczacıbaşı Kuruluşundan Suphi Ayvaz, basını temsilen Anadolu Ajansı temsilcisi Şennur Erdoğan ve Mütercim olarak Mehmet Necati Kutlu katıldılar. Küba tarafından ise Devlet Başkan Yardımcısı Carlos Lage, Sağlık Bakanı Dr. Carlos Jorge Castro hazır bulundular.

Küba Liderine Cumhurbaşkanımız Sayın Süleyman Demirel'in bir mektubunu sunan Bakanımız Dr. Aktuna, Sayın Castro'nun mektubu okuduktan sonra "Çok hoş bir üslupla yazılmış." dediğini ifade etmiştir. Görüşme sırasında çok önemli konulara değinen Castro'nun Türkiye'ye karşı büyük bir sempatisi olduğunu ve bu konuda çok iyi bilgilendirildiği gözlenmiştir.

Özellikle Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün şahsı ve yapıtları konusundaki soruları, bağımsızlık savaşında gösterdiği olağanüstü gayreti ve devrimleri konusunda ilgili soru ve anlatımları, reformları konularında olağanüstü ilgili ve bilgili anlatımları Türk Heyetini çok etkilemiştir.

Sayın Bakan ve beraberindeki heyetin Küba'yı ziyareti konusunda Türk Basınında çıkan gazete kupür örnekleri ile ziyaret süresince Sayın Bakanımız ve heyetin resmî görüşme ve incelemelerinde tercüman olarak görev yapan DTCF İspanyol Dil ve Edebiyatı Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi Mehmet Necati Kutlu'nun hazırladığı kişisel rapor ektedir. (Ek : 3)

5. – *İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün, sağlık personeli sayısına ve dağılımına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un yazılı cevabı (7/3295)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygıyla dilerim.

Sabri Ergül
İzmir

1. Türkiye'de halen meslekî faaliyetlerini gerek serbest, özel çalışarak ve/veya hem özel, hem kamu kurum ve kuruluşlarında çalışarak veyahutta yalnızca kamu kurum ve kuruluşlarında çalışarak sürdüren; özel, resmî veyahutta hem özel, serbest veya resmî bir kurumda çalışan, fiilen meslekî faaliyetini sürdüren pratisyen veya uzman kaç tabip, dış tabibi veya aynı niteliği taşıyan kaç kişi vardır?

Bunların kaçını kamu kurum ve kuruluşlarında (bakanlık, belediye, il özel idareleri, kit, üniversite gibi) görevlidir? Kaç kişi yalnızca ve hiç bir kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı olmaksızın serbest olarak çalışmaktadır?

2. Yukarıda sayılan ve belirtilenlerin il il dağıtımı ile her ilde kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar ile kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı olmaksızın çalışan (tabip, dış tabibi ve benzeri statüdeki sağlık elemanı) kişilerin ayrı ayrı ve toplam sayıları iller itibarıyla nedir?

3. İllerin nüfuslarına göre her ilde kişi başına düşen tabip, dış tabibi ve uzman tabip sayısı, oranı nedir?

4. Yine tüm kamu kurum ve kuruluşları ile Sağlık Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı, Belediyeler, Üniversiteler, KİT, özel ve resmî gerçek veya tüzelkişilerce ve vakıflarca, şirket ve yerel yönetimlerce işletilen sağlık kuruluşlarındaki hasta yatak sayısı il il ve toplam olarak kaçtır, nüfus başına her ilde düşen toplam hasta yatak sayısı, oranı nedir?

5. Olağanüstü Hal Bölgesi ve mücaviri illerde gerek yataklı ve gerekse yataksız sağlık kuruluşlarından (hastane, dispanser, sağlık ocağı v.s.) güvenlik nedeniyle kapalı olan, personelin gitmemesi, bulunmaması nedeniyle kapalı olan ve/veya yeterli sağlık personeli olmaması nedeniyle hizmet veremeyen sağlık kuruluşunun nevi ve sayısı nedir? İller itibarıyla nedir?

Buralarda, yukarıda sayılan yerlerde bu nedenlerle eksik olan sağlık personeli (tabip, dış tabibi, hemşire, ebe gibi) sayısı nedir? İllere göre boş bulunan kadrolar ayrı ayrı nedir?

6. Yukarıda 4 üncü maddeye kadar sorulan sorularla yanıt istenen hususlarda dikkate alınarak il il her ilde kişi başına düşen hasta yatak sayısı, oranı ile uzman ve pratisyen, dış tabibi gibi sağlık personelinin resmî ve özel serbest çalışanlarla birlikte il il sayısı nedir? Toplam ve ayrı ayrı sayısı ve her ilde kişi başına düşen resmî, özel çalışan tabip sayısı, oranı nedir?

T.C.

Sağlık Bakanlığı

Hukuk Müşavirliği

5.11.1997

Sayı : B.10.O.HK.0.00.00.00-9239/2190

Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 22.10.1997 tarih ve A.01.O.GNS.0.10.00.02-7/3295-8198/21776-8985 sayılı yazıları.

İzmir Milletvekili Sayın Sabri Ergül tarafından "Sağlık personeli sayısı ve illere, çalıştıkları kurum ve kuruluşlara göre dağılımı, hasta yatak sayısı, hizmet veremeyen sağlık kuruluşlarının nevi ve sayısı, illere göre eksik personel ve boş kadro sayısı, illerde kişi başına düşen sağlık personeli sayısı ile hasta yatak sayısı ve benzeri hususlar" ile ilgili olarak verilen yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Halil İbrahim Özsoy

Sağlık Bakanı

İzmir Milletvekili Sayın Sabri Ergül'ün "Sağlık personeli sayısı ve illere, çalıştıkları kurum ve kuruluşlara göre dağılımı, hasta yatak sayısı, hizmet veremeyen sağlık kuruluşlarının nevi ve sayısı, illere göre eksik personel ve boş kadro sayısı, illerde kişi başına düşen sağlık personeli sayısı ile hasta yatak sayısı ve benzeri hususlara" ilişkin yazılı soru önergesinin cevabıdır :

Cevaplar : Bakanlığımıza bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan uzman tabip, pratisyen tabip, dış hekim, eczacı ve diğer yardımcı sağlık personelinin ülke ve illere göre dağılımını, il bazında standart, çalışan ve ihtiyaç durumunu gösteren çizelgeler ekte sunulmaktadır (Ek - 1).

Bakanlığımıza bağlı hastanelerin yatak sayıları ve yatak başına düşen nüfus sayısı ile yataklı tedavi kurumlarının kuruluşlara göre dağılımını gösterir dökümlü liste ayrıca sunulmuştur (Ek - 2).

Ayrıca, çeşitli sebeplerle yeterli hizmet veremeyen sağlık ocağı ve sağlık evlerinin iller bazında sayısal dökümünü gösteren tablo ilişikte olup (Ek - 3), mesleki faaliyetlerini serbest olarak icra eden tabipler hakkındaki bilgiler zaman içinde her an değişebilmekte olduğundan, bu konudaki sağlıklı bilgilerin ilgili meslek kuruluşlarından temini daha isabetli olacaktır.

TÜRKİYE GENELİNDE SAĞLIK PERSONELİNİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

İL	UZMAN		PRATİSYEN		HEMŞİRE		EBE		S.MEMURU		ECZACI		DIŞ HEKİMİ	
	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN
ADANA	321	239	570	614	1491	843	1630	988	1085	645	81	14	86	37
ADİYAMAN	152	50	244	186	538	270	482	277	440	297	18	2	39	11
AFYON	275	119	600	274	1097	425	899	596	1016	495	50	13	86	17
AĞRI	84	20	165	117	283	145	382	134	309	140	11	1	23	5
AMASYA	122	30	184	124	432	373	376	342	350	306	19	4	29	12
ANKARA	780	942	1090	1393	4562	3343	2483	2223	2901	2400	257	171	369	341
ANTALYA	412	314	605	642	1304	1072	1279	1174	1168	553	62	23	100	50
ARTVİN	99	42	155	127	311	268	381	291	310	203	11	2	25	9
AYDIN	272	184	421	467	946	845	876	768	763	459	34	17	65	42
BALIKESİR	379	230	598	401	1351	992	1079	1121	1168	537	65	22	99	55
BİLECİK	55	29	153	95	218	173	272	149	251	105	10	2	23	6
BİNGÖL	89	25	124	88	270	141	288	137	277	182	11	2	23	5
BITLİS	77	22	135	90	252	98	273	113	256	94	11	0	22	3
BOLU	195	120	295	160	706	423	708	317	593	267	26	8	49	16
BURDUR	135	54	227	132	518	300	364	404	413	257	21	4	40	6
BURSA	544	332	843	625	1999	1073	1318	1048	1714	806	143	22	170	54
ÇANAKKALE	151	97	326	188	600	520	537	540	581	281	34	4	49	27
ÇANKIRI	95	30	186	108	366	176	303	140	334	223	14	3	32	13
ÇORUM	266	95	326	210	901	290	714	309	686	338	30	9	52	16
DENİZLİ	204	111	519	355	949	701	1037	961	843	501	39	11	76	31
DIYARBAKIR	312	103	379	335	1005	511	811	501	826	474	51	6	67	22
EDİRNE	119	98	282	187	450	391	541	499	509	202	26	4	43	17
ELAZIG	115	63	271	300	723	330	618	421	478	283	32	5	40	10
ERZİNCAN	110	32	203	145	411	145	366	133	397	151	16	1	30	5
ERZURUM	269	72	416	250	994	364	818	374	833	527	34	3	70	11
ESKİŞEHİR	153	98	276	302	542	604	669	496	538	452	37	17	49	25
GAZİANTEP	253	132	353	275	890	331	685	386	689	283	49	12	59	24
GİRESUN	211	60	327	158	759	570	744	455	665	446	31	2	54	15
GÜMÜŞHANE	88	21	131	100	269	99	222	100	251	104	12	0	21	5
HAKKARI	47	10	108	57	156	80	153	57	189	98	8	0	17	2
HATAY	225	173	502	355	836	453	1065	556	908	357	53	12	61	30
ISPARTA	358	110	410	286	1234	541	759	622	843	444	38	14	72	17
İÇEL	292	222	507	445	1143	1017	1119	1180	944	704	51	18	71	50
İSTANBUL	1311	1386	1492	1464	7214	3617	4900	2483	4171	1712	347	133	455	241

T.B.M.M.

B: 10

5. 11. 1997

O: 1

TÜRKİYE GENELİNDE SAĞLIK PERSONELİNİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

İL	UZMAN		PRATİSYEN		HEMŞİRE		EBE		S.MEMURU		ECZACI		DIŞ HEKİMİ	
	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN
İZMİR	852	776	1473	1592	3390	2611	3675	2053	2866	1397	266	165	371	272
KARS	91	28	174	100	345	181	406	262	330	117	19	0	24	7
KASTAMONU	203	122	339	232	721	322	617	245	689	328	23	3	55	18
KAYSERİ	212	115	418	353	805	415	826	621	822	664	40	9	63	21
KIRKLARELİ	107	62	220	124	415	269	363	285	386	205	21	6	33	13
KİRŞEHİR	82	41	170	90	295	129	329	275	306	234	14	2	24	9
KOCAELİ	250	146	518	326	910	627	854	702	867	398	60	16	83	36
KONYA	452	238	849	640	1603	831	1525	927	1499	831	61	28	149	35
KÜTAHYA	173	82	415	221	749	336	714	400	671	364	24	2	51	12
MALATYA	164	78	357	269	670	590	811	664	610	407	30	5	50	14
MANİSA	424	244	628	483	1485	841	1245	927	1201	444	53	31	90	55
K.MARAŞ	176	103	359	305	703	568	836	624	649	459	28	4	40	15
MARDİN	137	39	249	174	478	251	507	178	457	176	26	0	35	5
MUĞLA	230	159	386	290	848	833	700	726	739	329	45	9	58	36
MUŞ	106	20	189	105	338	121	423	113	357	156	18	1	26	3
NEVŞEHİR	81	38	243	126	367	164	354	183	376	324	14	3	28	10
NİĞDE	88	45	270	148	377	224	392	316	409	222	19	3	29	12
ORDU	236	108	371	231	827	628	833	618	749	368	35	4	76	16
RİZE	114	58	190	113	396	186	438	186	368	168	17	3	30	9
SAKARYA	171	112	411	191	710	317	792	425	691	325	48	3	68	18
SAMSUN	341	201	480	432	1257	844	1089	806	976	731	49	16	101	37
SİİRT	59	21	128	63	229	115	292	90	236	113	11	1	21	5
SİNOP	114	36	150	104	340	200	354	193	306	232	12	1	26	7
SİVAS	249	77	406	300	872	386	947	381	806	336	38	4	59	11
TEKİRDAĞ	168	121	295	251	592	475	538	421	565	274	29	6	42	17
TOKAT	218	84	401	245	788	537	870	560	769	488	28	1	49	15
TRABZON	283	106	481	414	1081	707	1001	615	959	621	45	10	60	32
TUNCELİ	46	7	117	72	162	108	219	174	197	98	11	0	19	4
ŞANLIURFA	230	94	356	254	688	287	752	262	731	253	41	1	56	14
UŞAK	76	57	207	145	359	242	337	416	333	228	18	6	31	17
VAN	144	56	236	165	625	264	490	225	542	209	38	2	40	6
YOZGAT	229	55	422	234	778	287	761	300	760	409	34	3	59	12
ZONGULDAK	137	64	256	173	498	293	525	349	541	161	37	5	33	14
AKSARAY	68	47	329	159	423	137	489	143	452	156	15	1	29	10

TÜRKİYE GENELİNDE SAĞLIK PERSONELİNİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

İL	UZMAN		PRATİSYEN		HEMŞİRE		EBE		S.MEMURU		ECZACI		DIŞ HEKİMİ	
	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN	STANDART	ÇALIŞAN
BAYBURT	25	11	74	75	82	63	155	48	118	68	6	0	9	2
KARAMAN	64	28	139	92	217	132	292	143	232	144	12	2	20	7
KIRIKKALE	90	49	199	104	356	184	333	183	324	349	20	3	33	11
BATMAN	36	24	109	92	151	115	304	137	185	159	10	2	16	6
ŞIRNAK	65	8	129	58	212	79	222	77	247	76	8	1	21	2
BARTIN	58	31	104	70	209	121	183	111	192	87	10	3	15	6
ARDAHAN	45	18	106	68	165	72	217	111	193	75	6	1	14	2
İGDIR	32	16	66	58	107	103	137	151	108	45	4	1	8	3
YALOVA	49	38	105	72	154	110	136	95	167	89	12	1	19	9
KARABÜK	88	34	137	88	261	137	274	153	279	125	12	6	25	7
KILIS	47	22	60	62	148	59	111	91	121	45	7	2	13	2
OSMANIYE	84	34	194	108	332	204	182	333	333	235	16	2	27	10
MERKEZ TEŞKİ	0	6	0	47	0	11	0	5	0	80	0	76	0	3
TOPLAM	15964	9624	27338	21173	63238	38240	57001	37598	53413	29128	3122	1015	4794	2117

T.B.M.M.

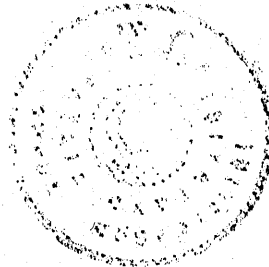
B : 10

5 . II . 1997

O : 1

TÜRKİYE GENELİNDE ÇALIŞAN TOPLAM**SAĞLIK PERSONELİ SAYISI**

ÜNVAN	TOPLAM SAYISI
UZMAN	11040
PRATİSYEN	25408
DİŞ HEKİMİ	2117
ECZACI	1015
HEMŞİRE	38240
EBE	37598
SAĞLIK MEMURU	29128
GENEL TOPLAM	144546

TÜRKİYE DE YATAKLI TEDAVİ KURUMLARININ KURULUŞLARA GÖRE DAĞILIMI.EYLÜL 1997

<u>KURULUŞUN ADI</u>	Hastane <u>sayısı</u>	<u>Kadro yatağı</u>	
		<u>Sayısı</u>	<u>% Dağılımı</u>
TOPLAM	1.102	158.416	100,0
Sağlık Bakanlığı	692	79.802	50,4
Milli Savunma Bakanlığı	42	15.900	10,0
Sosyal Sigortalar Kurumu	115	25.503	16,1
İktisadi Devlet Kuruluşları	10	2.217	1,4
Diğer Bakanlıklar	2	680	0,4
Tıp Fakülteleri	36	22.448	14,2
Belediyeler	6	1.218	0,8
Dernek ve Vakıf Hastaneleri	15	1.263	0,8
Yabancılar	5	609	0,4
Azınlıklar	5	934	0,6
Özel	174	7.842	5,0

İLLERE GÖRE NÜFUS, YATAK SAYILARI, ONBİN NÜFUSA DÜŞEN YATAK,
NÜFUS BAŞINA DÜŞEN YATAK VE YATAK İŞGAL ORANLARI, EYLÜL 1997

İLLER	NÜFUS (1997)	TOPLAM		DÜŞEN YATAK SAYISI	YATAK BAŞINA DÜŞEN NÜFUS	Yatak İşgal oranı % (1996)
		Kurum	Yatak			
ADANA	1.789.755	22	4.112	23,0	435	71,2
ADİYAMAN	629.152	8	585	9,3	1.075	37,4
AFYON	827.903	14	1.543	18,6	537	42,6
AGRI	444.492	6	250	5,6	1.778	22,8
AMASYA	341.046	8	790	23,2	432	44,0
ANKARA	3.641.734	50	14.418	39,6	253	68,9
ANTALYA	1.488.088	25	2.268	15,2	656	68,4
ARTVIN	180.563	9	550	30,5	328	28,3
AYDIN	924.849	16	1.537	16,6	602	60,8
BALIKESİR	1.036.999	26	2.360	22,8	439	52,9
BILECIK	192.334	6	255	13,3	754	42,9
BINGOL	251.759	6	410	16,3	614	43,3
BITLIS	363.067	5	310	8,5	1.171	22,6
BOLU	567.006	18	1.680	29,6	338	52,2
BURDUR	255.148	8	715	28,0	357	41,8
BURSA	1.992.940	26	3.901	19,6	511	60,2
ÇANAĞKALE	438.495	13	888	20,3	494	43,8
CANKIRI	265.851	8	405	15,2	656	39,8
CORUM	600.725	13	1.393	23,2	431	56,9
DENİZLİ	857.977	17	1.454	16,9	590	49,1
DIYARBAKIR	1.318.216	15	2.855	21,7	462	47,1
EDİRNE	411.761	11	793	19,3	519	55,2
ELAZIG	500.447	11	2.150	43,0	233	69,3
ERZİNCAN	284.508	9	621	21,8	458	40,6
ERZURUM	796.892	21	2.330	29,2	342	60,1
ESKİSEHIR	686.664	11	2.574	37,5	267	65,2
GAZİANTEP	1.224.189	12	2.120	17,3	577	56,4
GİRESUN	475.981	16	1.145	24,1	416	54,4
GUMUSHANE	148.845	4	325	21,8	458	44,3
HAKKARI	221.717	4	135	6,1	1.642	19,5
HATAY	1.241.457	14	1.303	10,5	953	45,4
ISPARTA	502.909	14	2.480	49,3	203	55,0
İCEL	1.603.245	15	2.619	16,3	612	58,7
İSTANBUL	9.307.408	146	31.693	34,1	294	60,4
İZMİR	3.209.978	46	8.713	27,1	368	66,3
KARS	292.349	5	365	12,5	801	44,9
KASTAMONU	359.359	22	1.498	41,7	240	46,2
KAYSERİ	1.035.627	16	2.036	19,7	509	61,9
KIRKLARELİ	316.624	9	545	17,2	581	51,1
KİRSEHIR	239.075	5	450	18,8	531	49,2
KOCAELİ	1.204.133	13	2.038	16,9	591	59,7
KONYA	1.994.226	26	2.866	14,4	696	57,5

TOPLAM

10.000 NÜFUSA

İLLER	NÜFUS (1997)	B : 10		DÜŞEN YATAK SAYISI	YATAK BAŞINA DÜŞEN NÜFUS	Yatak ıggal oranı % (1996)	
		Kurum	Yatak				
KUTAHYA	607.468	14	1.203	19,8	505	58,8	
MALATYA	731.823	9	1.332	18,2	549	48,0	
MANISA	1.281.798	26	2.427	18,9	528	61,5	
K.MARAS	943.457	10	1.020	10,8	925	42,4	
MARDIN	647.409	5	475	7,3	1.363	27,1	
MUGLA	667.070	14	1.071	16,1	623	53,3	
MUŞ	422.200	5	360	8,5	1.173	28,6	
NEVSEHIR	296.506	8	449	15,1	660	44,6	
NIGDE	322.325	5	470	14,6	686	55,7	
ORDU	898.664	11	1.252	13,9	718	61,1	
RIZE	290.332	9	768	26,5	378	50,6	
SAKARYA	775.488	13	1.197	15,4	648	50,6	
SAMSUN	1.195.449	18	2.947	24,7	406	67,0	
SIIRT	257.442	3	255	9,9	1.010	31,8	
SINOP	228.049	7	500	21,9	456	46,0	
SIVAS	725.437	17	2.248	31,0	323	50,5	
TEKIRDAG	559.389	12	846	15,1	661	37,5	
TOKAT	754.486	12	1.212	16,1	623	54,4	
TRABZON	776.599	14	2.507	32,3	310	63,7	
TUNCELI	97.926	6	165	16,8	593	15,2	
SANLIURFA	1.304.766	13	1.055	8,1	1.237	46,7	
USAK	309.447	8	590	19,1	524	43,5	
VAN	761.079	9	815	10,7	934	40,7	
YOZGAT	610.364	10	850	13,9	718	32,0	
ZONGULDAK	654.148	8	1.705	26,1	384	63,7	
AKSARAY	351.035	5	330	9,4	1.064	49,9	
BAYBURT	99.285	1	50	5,0	1.986	49,5	
KARAMAN	220.437	2	190	8,6	1.160	56,2	
KIRIKKALE	308.437	4	520	16,9	593	56,9	
BATMAN	428.699	4	234	5,5	1.832	59,2	
SIRNAK	328.525	6	215	6,5	1.528	20,1	
BARTIN	199.288	4	297	14,9	671	64,0	
ARDAHAN	100.548	4	165	16,4	609	21,7	
IGDIR	138.074	1	100	7,2	1.381	40,1	
YALOVA	172.397	1	100	5,8	1.724	51,5	
KARABÜK	245.589	8	603	24,6	407	50,9	
KİLİS	158.297	1	190	12,0	833	42,9	
OSMANIYE	409.784	4	325	7,9	1.261	47,3	
TOPLAM	63.745.009	1.060	142.516	22,4	(*)	447	58,3

NOT:1-Milli Savunma Bakanlığı'na ait 42 kurum ve 16 900 yatak hariçtir. Bu sayıların dahil edilmesi halinde kurum 1 102, yatak 168 416, Onbin nüfusa düşen yatak sayısı 24,9'dur(*).

2- Nüfus D.İ.E tahminidir.

HASTANE VE YATAK SAYILARININ İLLERE VE KURULUŞLARA GÖRE DAĞILIMI
08.9.1997

İLLER	TOPLAM		SAĞLIK BAKANLIĞI		SSK		ÜNİVERSİTE		ÖZEL		DİĞER	
	Kurum	Yatak	Kurum	Yatak	Kurum	Yatak	Kurum	Yatak	Kurum	Yatak	Kurum	Yatak
TOPLAM	1.060	142.516	692	76.802	115	25.503	36	22.448	174	7.842	43	6.921
ADANA	22	4.112	11	2.070	2	756	1	1.000	8	266		
ADIYAMAN	8	585	7	535	1	50						
AFYON	14	1.543	13	1.415	1	128						
AGRI	6	250	6	250								
AMASYA	8	790	6	605	2	175						10
ANKARA	50	14.418	24	6.295	6	2.287	8	4.786	7	460	5	590
ANTALYA	25	2.268	15	1.413	1	280	1	219	7	306	1	50
ARTVIN	9	550	7	400	2	150						
AYDIN	16	1.537	10	1.110	2	364			4	63		
BALIKESİR	26	2.360	20	1.796	3	431			3	119		14
BİLECİK	6	255	5	205	1	50						
BİNGÖL	6	410	6	410								
BITLİS	5	310	4	260	1	50						
BÖLÜ	18	1.600	15	1.290	1	180	1	200	1	10		
BURDUR	8	715	7	670	1	45						
BURSA	26	3.901	19	2.385	2	683	1	611	4	222		
ÇANAKKALE	13	888	11	727	1	110			1	51		
ÇANKIRI	8	405	8	405								
ÇORUM	13	1.303	10	1.210	2	135			1	48		
DENİZLİ	17	1.454	12	1.065	1	117	1	41	2	76	1	155
DIYARBAKIR	15	2.855	12	1.455	1	330	1	1.050	1	20		
EDİRNE	11	793	7	470	1	50	1	210	2	63		
ELAZIĞ	11	2.150	7	1.675	2	278	1	170	1	27		
ERZİNCAN	9	621	8	500	1	120						1
ERZURUM	21	2.330	17	1.340	2	305	1	640	1	45		
ESKİŞEHİR	11	2.574	5	635	2	495	1	960	1	22	2	462
GAZİANTEP	12	2.120	5	1.000	1	590	1	150	4	340	1	50
GİRESUN	16	1.145	15	1.035	1	110						
GÜMÜŞHANE	4	325	4	325								
HAKKARİ	4	135	4	135								
HATAY	14	1.303	10	875	1	345			3	78		5
İSPARTA	14	2.460	12	2.240	1	110	1	125				5
İCEL	15	2.619	7	1.350	2	1.052			4	185	2	32
İSTANBUL	146	31.693	29	11.115	11	5.900	4	5.932	80	4.044	22	4.622
İZMİR	46	8.713	24	3.795	4	1.687	3	2.182	10	421	5	628
KARS	5	365	5	365								
KASTAMONU	22	1.498	19	1.015	2	460			1	15		8
KAYSERİ	16	2.038	12	965	1	310	1	721	2	40		
KIRKLARELİ	9	545	6	400	2	94			1	51		
KİRSEHİR	5	450	4	350	1	100						
KOCAELİ	13	2.038	5	800	3	763	1	370	3	85	1	20
KONYA	26	2.866	19	1.815	4	533	1	400			2	118
KUTAHYA	14	1.203	8	720	6	463						
MALATYA	9	1.332	6	640	1	316	1	340	1	25		
MANİSA	26	2.427	18	1.895	4	264	1	200	3	78		11
K.MARAS	10	1.020	6	750	2	100			2	80		
MARDİN	5	475	5	475								
MUĞLA	14	1.071	9	800	3	220			2	51		
MÜŞ	5	360	5	360								
NEVŞEHİR	8	449	7	360	1	89						
NİĞDE	5	470	4	360	1	110						
ORDU	11	1.252	9	935	2	317						
RİZE	9	768	7	491	2	277						
SAKARYA	13	1.107	8	780	1	280			4	137		
SAMSUN	18	2.947	13	1.835	2	290	1	721	2	101		
SIĞIRCI	3	255	3	255								
SİNOP	7	500	6	370	1	130						
SİVAS	17	2.248	14	1.015	1	376	1	720			1	137
TEKİRDAĞ	12	846	7	685	2	82			3	79		
TOKAT	12	1.212	10	990	2	222						
TRABZON	14	2.507	11	1.540	1	300	1	600	1	67		
TUNCELİ	6	165	6	165								
SANLIURFA	13	1.055	11	845	1	110	1	100				
USAK	8	590	6	470	1	100			1	20		
VAN	9	815	8	705	1	110						
YOZGAT	10	850	10	850								
ZONGULDAK	8	1.705	5	600	3	1.102						3
AKSARAY	5	330	4	310					1	20		
BAYBURT	1	50	1	50								
KARAMAN	2	190	2	190								
KIRIKKALE	4	520	3	360	1	160						
BATMAN	4	234	2	130	1	50						
SİRİNAK	6	215	6	215								
BARTIN	4	207	3	245	1	52						
ARDAHAN	4	165	4	165								
İĞDIR	1	100	1	100								
YALOVA	1	100	1	100								
KARABÜK	8	603	6	370	1	180						
KİLİS	1	190	1	190								
OSMANIYE	4	325	4	325								

NOT: 1) Diğer bölümleri: Demek, Yabancı, Azınlık, KİT, Belediye ve Diğer Bakanlıklara ait hastaneleri kapsar.

2) Milli Servisler Bakanlığına ait hastaneleri kapsamaz.

SAĞLIK BAKANLIĞI VE DİĞER KURULUŞLARA AİT YATAKLI TEDAVİ KURUMLARINDA
POLİKLİNİK VE YATAN HASTALARIN KURULUŞLARA GÖRE DAĞILIMI,1993

İLLER	İLTİPLAM I		SAĞLIK BAKANLIĞI		SSK		ÜNİVERSİTE		ÖZEL		KİT		DİĞER BAKANLIK		BELEDİYE		DERNEK VAKIF		YASANCI		AZİNLİK		
	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	
ADANA	2.041.257	136.820	1.017.975	59.916	709.434	43.690	303.971	25.382	9.877	7.842													
AQYAMAN	352.772	20.742	352.772	20.742																			
AFYON	740.542	39.338	547.394	32.064	193.148	7.324																	
AGRI	358.938	6.169	358.938	6.169																			
AMASYA	483.303	22.263	361.403	18.456	121.900	3.807																	
ANKARA	6.966.500	359.041	3.368.444	161.137	1.577.889	61.952	1.606.085	106.022	138.585	22.267	118.902	4.640			153.611	2.428	2.984	575					
ANTALYA	2.141.774	102.063	1.341.246	65.046	549.427	17.177	161.035	10.639	77.551	6.322							12.515	2.879					
ARTVIN	274.234	10.233	197.529	8.108	76.705	2.125																	
AYDIN	1.227.542	68.639	718.747	45.287	508.795	22.156							1.148										
BALIKESİR	1.626.539	65.854	1.063.451	58.683	553.078	25.375							1.796										
BİLECİK	114.492	4.565	114.492	4.565																			
BİNGÖL	267.031	10.006	267.031	10.006																			
BITLİS	178.766	5.921	143.586	5.134	36.170	787																	
BOLU	656.414	36.004	462.467	29.364	193.811	6.504					136	136											
BURDUR	335.852	16.294	248.975	14.125	86.887	2.159																	
BURSA	2.626.833	148.675	1.181.095	75.877	1.028.413	47.813	288.042	17.702	29.348	7.183													
CANAKKALE	696.416	29.652	535.366	21.565	153.763	6.483																	
ÇANKIRI	225.904	9.128	225.904	9.128																			
CORUM	708.669	50.590	472.912	37.282	231.451	12.156					4.326	1.152											
DENİZLİ	978.041	45.331	659.701	31.574	262.920	3.405	34.882	1.980									20.538	890					
DIYARBAKIR	1.230.207	61.275	618.618	31.207	420.855	13.335	190.734	16.733															
EDİRNE	741.831	29.070	347.122	15.179	210.615	4.849	183.331	8.511	763	531													
ELAZIG	811.199	41.340	374.933	19.537	286.042	12.080	150.224	9.374															
ERZİNCAN	397.733	13.029	230.410	11.485	157.323	1.544																	
ERZURUM	943.410	62.963	438.231	35.105	281.387	10.010	223.573	17.778	219	70													
ESKİŞEHİR	1.240.821	82.791	434.308	28.448	541.766	29.710	76.281	15.701	280	168	116.769	6.349					71.437	2.415					
GAZİANTEP	1.251.090	87.237	615.599	46.774	560.975	31.504	64.115	3.183	7.945	1.590											2.456	4.236	
GİRESUN	688.635	33.136	387.509	26.799	201.326	6.337																	
GÜMÜŞHANE	128.324	6.685	128.324	6.685																			
HAKKARİ	47.015	2.646	47.015	2.646																			
HATAY	1.223.969	53.571	847.918	41.121	375.278	10.967					773	1.483											
İSPARTA	828.719	39.695	549.280	30.550	198.719	6.570	78.720	2.775															
İCİL	2.009.275	84.166	1.084.425	51.013	909.650	30.326					7.833	2.764	7.387	43									
İSTANBUL	11.462.454	609.428	3.980.961	198.546	4.666.359	190.147	967.044	83.799	869.879	90.936	418.070	14.696	249.649	4.632	6.516	83	161.061	13.206	54.142	7.509	88.773	5.874	
İZMİR	5.699.355	303.413	2.447.268	110.256	1.922.217	88.881	892.821	74.679	17.738	16.741	26.880	768			211.730	5.936	80.271	3.611			430	2.541	
KARS	126.629	14.437	126.629	14.437																			
KASTAMONU	664.188	32.212	454.501	26.049	105.719	5.775					388	3.966											
KAYSERİ	1.444.452	76.667	715.364	33.748	587.371	19.746	141.727	20.372															
KIRKLARELİ	556.935	26.101	287.295	12.596	268.640	9.145																	
KİRSEHR	828.664	16.718	231.001	12.952	97.553	2.766																	
KOCAELİ	1.448.113	74.703	698.309	34.951	701.457	34.735	76.515	3.283	467	74					3.365	1.650							

İLLER	İLTOP LAMI		SAĞLIK BAKANLIĞI		SSK		ÜNİVERSİTE		ÖZEL		KİT		DİĞER BAKANLIK		BELEDİYE		DERNEK VAKIF		YABANCI		AZİMLİK	
	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta	Poliklinik	Yatan hasta
KONYA	2.191.837	115.994	1.204.854	61.565	696.313	30.018	222.953	19.074							45.537	4.044	22.180	1.293				
KUTAHYA	874.631	47.205	339.690	23.971	534.941	23.234																
MALATYA	765.783	43.445	400.875	23.853	296.209	14.443	68.704	4.469		670												
MANİSA	1.609.796	72.449	870.259	52.499	731.188	18.040			8.339	1.910												
K.MARAS	678.937	37.028	471.150	28.243	207.847	4.881				3.904												
MARDİN	237.892	11.215	237.892	11.215																		
MUGLA	930.216	46.131	599.330	31.546	299.037	11.612			31.849	2.973												
MUS	221.182	7.746	221.182	7.746																		
NEVSEHIR	277.282	11.069	185.721	8.657	91.561	2.412																
NİĞDE	371.176	17.142	289.602	12.379	81.574	4.763																
ORDU	592.329	45.771	696.164	39.734	196.165	6.037																
RİZE	764.002	27.009	346.397	14.057	417.605	12.951																
SAKARYA	894.454	48.467	445.812	31.164	438.630	14.576			12	2.727												
SAMSUN	1.639.816	102.908	922.312	70.058	684.586	16.036	100.901	16.426	1.717	388												
SİRT	146.718	5.021	145.718	5.021																		
SİNOP	296.994	14.790	220.018	12.166	76.976	2.624																
SİVAS	876.711	47.170	438.906	24.291	348.096	10.442	51.350	10.713			38.389	1.724										
TEKİRDAĞ	867.664	26.310	575.960	17.673	291.072	7.500			632	1.137												
TOKAT	898.923	46.130	621.898	37.420	267.025	8.710																
TRABZON	979.221	69.098	561.425	34.556	284.545	17.415	133.251	12.998		3.119												
TUNCELİ	106.260	1.766	106.260	1.766																		
SANLIURFA	927.069	36.945	596.504	26.855	282.092	8.252	58.493	1.838														
USAK	641.475	27.632	361.939	20.530	179.358	6.528			178	624												
İYAN	460.730	23.102	344.350	20.846	116.380	2.266																
YOZGAT	486.482	21.559	486.482	21.559																		
ZONGULDAK	1.683.438	67.515	347.870	19.411	1.215.568	38.104																
AKSARAY	256.505	12.898	252.664	12.649					2.841	249												
BAYBURT	134.527	5.200	134.527	5.200																		
KARAMAN	177.713	7.597	177.713	7.597																		
KIRIKALE	624.325	20.931	321.528	11.309	302.797	9.622																
BATMAN	380.672	7.392	165.745	4.902	214.926	2.490																
SİRİNAK	86.126	2.468	86.126	2.468																		
BARTIN	346.448	12.869	157.496	8.857	188.953	4.012																
ARDAHAN	76.597	4.028	76.597	4.028																		
İGDIR	89.975	3.809	89.975	3.809																		
YALOVA	161.359	6.229	151.356	6.229																		
KARABÜK	494.717	17.713	198.253	7.843	288.646	9.398			7.818	532												
KİLİS	74.811	4.245	74.811	4.245																		
OSMANIYE	271.338	12.207	271.338	12.207																		
GENEL TOPLAM	79.566.665	4.064.002	42.949.819	2.254.865	27.499.103	1.062.659	6.074.762	483.441	1.225.373	190.925	730.343	28.220	249.649	4.632	420.769	14.141	370.996	24.969	66.598	11.745	89.203	8.416

NOT: Millî Savunma Bakanlığı'na ait hastaneleri kapsamaz.

T.B.M.M.

B : 10

5 . 11 . 1997

O : 1

İLİ	SAĞLIK OCAKLARI							TOPLAM
	PERS. YOK	GUVEN LİK	BİN. YIK	BİN. KAY	ONARIM İHTİYACI	DİĞER AÇIKL		
ADANA	0	0	0	0	0	0	0	0
ADİYAMAN	5	0	0	0	0	0	5	5
AFYON	1	0	0	0	0	0	1	2
AGRI	1	0	0	0	0	0	1	1
AMASYA	0	0	1	0	0	0	1	1
ANKARA	0	0	0	0	1	0	1	1
ANTALYA	0	0	0	0	0	0	0	0
ARTVIN	0	0	0	0	0	0	0	0
AYDIN	0	0	0	0	0	0	0	0
BALIKESİR	0	0	0	0	0	0	0	0
BİLECİK	0	0	0	0	0	0	0	0
BİNGÖL	0	0	0	0	0	0	0	0
BITLİS	0	4	0	0	0	0	4	4
BOLU	0	0	0	1	0	0	1	1
BURDUR	0	0	0	0	0	0	0	0
BURSA	0	0	0	0	0	0	0	0
ÇANAKKALE	0	0	0	0	0	0	0	0
ÇANKIRI	0	0	0	0	0	0	0	0
ÇORUM	0	0	0	0	0	0	0	0
DENİZLİ	0	0	0	0	0	0	0	0
DIYARBAKIR	0	6	0	0	0	0	6	6
EDİRNE	0	0	0	0	0	0	0	0
ELAZIG	1	2	0	0	0	0	3	3
ERZİNCAN	5	5	0	0	0	0	10	10
ERZURUM	1	0	0	0	0	2	3	3
ESKİŞEHİR	0	0	0	0	0	0	0	0
GAZİANTEP	0	0	0	0	1	0	1	1
GİRESUN	0	0	0	0	0	0	0	0
GÜMÜŞHANE	0	1	0	0	0	0	1	1
HAKKARI	4	7	0	0	0	0	11	11
HATAY	0	0	0	2	0	0	2	2
ISPARTA	0	0	0	0	0	0	0	0
İÇEL	0	0	0	0	0	2	2	2
İSTANBUL	0	0	1	0	0	2	3	3
İZMİR	0	0	0	0	0	0	0	0
KARS	1	0	0	0	0	0	1	1
KASTAMONU	1	0	0	0	0	0	1	1

İLİ	SAĞLIK EVLERİ							TOPLAM	GENEL TOPLAM
	PERS. YOK	GUVEN LİK	BİN. YIK	BİN. KAY	ONARIM İHTİYACI	DİĞER AÇIKL			
ADANA	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ADİYAMAN	70	0	0	0	0	0	70	70	70
AFYON	40	0	0	0	0	0	40	40	40
AGRI	100	0	5	0	0	4	109	109	110
AMASYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ANKARA	30	0	0	0	1	0	31	31	32
ANTALYA	4	0	0	0	0	0	4	4	4
ARTVIN	0	0	0	3	0	0	3	3	3
AYDIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BALIKESİR	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BİLECİK	14	0	0	0	0	0	14	14	14
BİNGÖL	0	74	0	0	0	0	74	74	74
BITLİS	100	30	0	0	0	0	130	130	130
BOLU	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BURDUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BURSA	0	0	0	0	0	1	1	1	1
ÇANAKKALE	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÇANKIRI	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÇORUM	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DENİZLİ	0	0	0	0	0	1	1	1	1
DIYARBAKIR	10	19	0	0	50	17	96	96	102
EDİRNE	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ELAZIG	55	0	0	0	0	0	55	55	59
ERZİNCAN	101	0	0	0	0	0	101	101	110
ERZURUM	150	0	0	0	0	0	150	150	150
ESKİŞEHİR	0	0	0	0	1	0	1	1	1
GAZİANTEP	82	0	0	0	0	0	82	82	93
GİRESUN	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GÜMÜŞHANE	56	2	0	0	0	1	59	59	60
HAKKARI	25	10	0	0	0	5	40	40	51
HATAY	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ISPARTA	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İÇEL	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İSTANBUL	4	0	3	0	2	0	9	9	12
İZMİR	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KARS	93	0	0	0	0	0	93	93	94
KASTAMONU	39	0	0	0	0	0	39	39	40

İLİ	SAGLIK OCAKLARI							TOPLAM
	PERS. YOK	GUVENLIK	BIN YIK	BIN KAY	ONARIM IHTIYACI	DIGER ACIKL		
KAYSERİ	1	0	0	0	0	2	3	
KIRKLARELİ	0	0	0	0	0	0	0	
KIRŞEHİR	0	0	0	0	0	1	1	
KOCAELİ	0	0	0	0	0	0	0	
KONYA	0	0	0	0	0	0	0	
KÜTAHYA	0	0	0	0	0	0	0	
MALATYA	0	0	0	0	0	0	0	
MANİSA	0	0	0	0	0	0	0	
K.MARAS	0	1	0	0	0	0	1	
MARDİN	7	3	0	0	5	5	20	
MUGLA	0	0	0	0	0	0	0	
MUŞ	0	1	0	0	7	1	9	
NEVŞEHİR	0	0	0	0	0	0	0	
NİGDE	0	0	0	0	0	0	0	
ORDU	0	0	0	0	0	0	0	
RİZE	0	0	0	0	0	0	0	
SAKARYA	0	0	0	0	0	0	0	
SAMSUN	0	0	1	0	0	0	1	
SIIRT	0	3	0	0	0	13	16	
SINOP	0	0	0	0	0	0	0	
SİVAS	0	6	0	0	0	0	6	
TEKİRDAĞ	0	0	0	0	0	0	0	
TOKAT	0	0	0	0	0	0	0	
TRABZON	0	0	0	0	0	0	0	
TUNCELİ	0	0	0	0	0	0	0	
ŞANLIURFA	2	0	0	0	0	0	2	
UŞAK	0	0	0	0	0	0	0	
VAN	0	0	0	0	0	0	0	
YOZGAT	0	0	0	0	0	0	0	
ZONGULDAK	0	0	0	0	0	0	0	
AKSARAY	5	0	0	0	0	0	5	
BAYBURT	0	0	0	0	0	0	0	
KARAMAN	0	0	1	0	0	0	1	
KIRIKKALE	0	0	0	0	0	0	0	
BATMAN	0	4	0	0	0	4	8	
ŞIRNAK	2	2	0	0	2	10	16	
BARTIN	0	0	0	0	0	0	0	
ARDAHAN	1	0	0	0	0	0	1	
İGDIR	0	4	0	0	0	0	4	
YALOVA	0	0	0	0	0	0	0	
KARABÜK	0	0	0	0	0	0	0	

İLİ	SAGLIK EVLERİ							TOPLAM	GENEL TOPLAM
	PERS. YOK	GUVENLIK	BIN YIK	BIN KAY.	ONARIM IHTIYACI	DIGER ACIKL			
KAYSERİ	5	0	0	0	0	0	5	5	
KIRKLARELİ	4	0	0	0	0	0	4	4	
KIRŞEHİR	0	0	0	0	0	0	0	0	
KOCAELİ	0	0	0	0	0	0	0	0	
KONYA	154	0	0	0	0	0	154	154	
KÜTAHYA	33	0	0	0	0	0	33	33	
MALATYA	0	0	0	1	0	0	1	1	
MANİSA	0	0	0	0	0	0	0	0	
K.MARAS	50	1	0	0	1	0	52	53	
MARDİN	40	5	0	0	9	38	92	112	
MUGLA	0	0	0	0	0	0	0	0	
MUŞ	5	7	0	0	35	0	47	56	
NEVŞEHİR	0	0	0	1	0	0	1	1	
NİGDE	0	0	0	0	0	0	0	0	
ORDU	0	0	0	0	23	0	23	23	
RİZE	0	0	0	0	0	0	0	0	
SAKARYA	0	0	0	0	0	0	0	0	
SAMSUN	0	0	0	0	0	0	0	0	
SIIRT	20	24	0	0	15	0	59	75	
SINOP	103	0	0	0	0	0	103	103	
SİVAS	86	3	0	0	0	0	89	95	
TEKİRDAĞ	34	0	0	0	0	0	34	34	
TOKAT	92	0	0	0	0	0	92	92	
TRABZON	0	1	0	0	17	14	32	32	
TUNCELİ	75	0	0	0	0	0	75	75	
ŞANLIURFA	96	0	0	0	0	0	96	96	
UŞAK	0	0	0	0	0	0	0	0	
VAN	46	0	0	0	0	0	46	46	
YOZGAT	108	0	0	0	0	0	108	108	
ZONGULDAK	0	0	0	0	0	0	0	0	
AKSARAY	51	0	0	0	0	0	51	56	
BAYBURT	37	0	0	0	0	0	37	37	
KARAMAN	14	0	0	0	0	14	28	28	
KIRIKKALE	37	0	0	0	0	0	37	37	
BATMAN	14	28	0	0	1	0	43	51	
ŞIRNAK	9	11	0	0	14	14	48	64	
BARTIN	0	0	0	0	0	0	0	0	
ARDAHAN	37	0	0	0	2	0	39	40	
İGDIR	0	12	1	0	0	1	14	18	
YALOVA	0	0	0	0	0	0	0	0	
KARABÜK	37	0	0	0	0	0	37	37	

104

İLİ	SAGLIK OCAKLARI							SAGLIK EVLERİ							
	PERS. YOK	GUVEN LİK	BIN. YIK.	BIN. KAY.	ONARIM İHTİYACI	DİĞER AÇIKL.	TOPLAM	PERS. YOK	GUVEN LİK	BIN. YIK.	BIN. KAY.	ONARIM İHTİYACI	DİĞER AÇIKL.	TOPLAM	GENEL TOPLAM
KILIS	0	0	1	0	0	0	1	4	0	0	0	0	0	4	5
							0							0	0
TOPLAM	38	49	5	3	18	43	154	2464	227	9	5	17	136	2805	2840

Diğer: Göç,baraj altında kalışı, vb.

6. – Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün, sağlık meslek liselerinden mezun olanların istihdamına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un yazılı cevabı (7/3297)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Dr. Halil İbrahim Özsoy tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim. 14.8.1997

Dr. Ahmet Feyzi İnceöz

Tokat

1. Sağlık Bakanlığı Sağlık Meslek Liselerinden (1994'den bugüne) mezun olanların atamaları ne zaman yapılacaktır? Üniversitelerin sağlıkla ilgili bölümlerinden mezun olanların Bakanlıkta istihdamlarında artış ne zaman sağlanacaktır?

2. Doku ve organ bağışi konusunda çalışmalarınız nelerdir?

T.C.

Sağlık Bakanlığı

Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.10.0.HKM.0.00.00.00.9239/2193

5.11.1997

Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 22.10.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3297-8204/21773-8985 sayılı yazıları.

Tokat Milletvekili Sayın Ahmet Feyzi İnceöz tarafından, sağlık meslek liselerinden ve üniversitelerin sağlıkla ilgili bölümlerinden mezun olanların atama ve istihdamları ile doku ve organ bağışi konusundaki çalışmalar ile ilgili olarak verilen yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Halil İbrahim Özsoy

Sağlık Bakanı

Tokat Milletvekili Sayın Ahmet Feyzi İnceöz'ün, "sağlık meslek liselerinden ve üniversitelerin sağlıkla ilgili bölümlerinden mezun olanların atama ve istihdamları ile doku ve organ bağışi konusundaki çalışmalara" ilişkin yazılı soru önergesinin cevabıdır :

Sorular :

1. Sağlık Bakanlığı Sağlık Meslek Liselerinden (1994'den bugüne) mezun olanların atamaları ne zaman yapılacaktır? Üniversitelerin sağlıkla ilgili bölümlerinden mezun olanların Bakanlıkta istihdamlarında artış ne zaman sağlanacaktır?

2. Doku ve organ bağışi konusunda çalışmalarınız nelerdir?

Cevaplar :

1. Başbakanlık tarafından Bakanlığımıza gönderilen sureti ilişik 1997 yılına ait açıktan atama müsaade yazısı doğrultusunda, Bakanlığımıza bağlı Sağlık Meslek Liselerinin Sağlık Memurluğu bölümü 1993-1994 ders yılı mezunlarından olup, yedek bekleyen 680 sağlık memuru ile tamamlama programı dış teknisyenliği bölümü mezunlarından 15 dış teknisyenin tayınları yapılmıştır.

Sağlık Meslek liselerinden mezun olan 1 990 adet hemşire kadroları ile üniversitelerin hemşirelik bölümlerinden mezun olan 201 adet hemşire kadrolarına da, 12.10.1997 tarihinde yeterlilik sınavı açılmış olup, şu anda mülakat safhası yapılmakta olan sınav neticesine göre atamalar yapılacaktır.

Başbakanlıkça daha sonra verilecek açıktan atama müsaadesi ile Maliye Bakanlığı tarafından gönderilecek kadro izni doğrultusunda geri kalan yardımcı sağlık personelinin atamaları da yapılabilecektir.

Cevap 2. Bakanlığımızca, organ naklinde yeniden yapılanma projesi çerçevesinde çalışmalar sürdürülmekte olup, 8.10.1996 tarihinde ülkemizde konu ile ilgili tüm kurum ve kuruluşların, basın-yayın kuruluşlarının, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı ile Vakıf ve Derneklerin temsilcilerinin katılımıyla geniş tabanlı bir toplantı düzenlenmiştir.

Toplantıda, eğitim, kanunî düzenlemeler ve organizasyon konularında alt gruplar oluşturularak çalışmalar bu noktalarda yönlendirilmiş ve bu çalışmalar sonucu, halkın organ nakli konusunda bilgilendirilmesi ve organ bağışına özendirilmesi, geniş kitlelere ulaşılmasının gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bu çerçevede, Bakanlığımız ve Millî Eğitim Bakanlığı işbirliğinde, orta dereceli okullarda afiş ve slogan yarışması düzenlenerek öğrenciler aracılığıyla ailelere ulaşma ve erken yaşlarda organ bağışı bilincini geliştirme hedeflenmiş ve yarışmada dereceye giren öğrenciler ödüllendirilmiştir. Yarışmada dereceye giren çalışmalardan hazırlanan afişler basım aşamasında olup, tüm sağlık kuruluşlarına, halka açık yerlere (terminal, gar, okullar v.b.) asılmak üzere dağıtımı yapılacaktır.

Bakanlığımızda ilk kez bu dönemde organ bağışı kartları tasarlanmış, kartların basımı tamamlanmış ve dağıtım aşamasına gelinmiştir. Kartların dağıtımı ile organ bağışlamak isteyen herkes gerekli bilgi ve belgelere daha kolay ulaşabilecektir.

Bu arada, Organ Nakli Merkezleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı hazırlanarak üniversite ve bütün ilgili kurumların görüşlerine sunulmuş olup, 3.11.1997 tarihli Yüksek Sağlık Şûrası'nda da görüşülen Tasarı hakkındaki görüşleri değerlendirilerek Yönetmelik değişikliği yakında yayımlanacaktır.

Bu çalışmalar sürerken, Bakanlığımız bünyesinde kurulacak olan bilgi işlem sistemi ve doku tiplemesi üniteleri planlamaları yapılmakta olup, organ kaynağını desteklemek için mevcut ve yeni kurulacak reanimasyon servisleri projesi üzerinde çalışmalara devam edilmektedir.

Gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ederim.

7. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, su kaynaklarının korunmasına, - Hatay Milletvekili Fuat Çay'ın, Hatay İl Turizm Müdürünün görevden alınmasının nedenine, ilişkin soruları ve Turizm Bakanı İbrahim Gürdal'ın yazılı cevabı (7/3449, 3508)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak cevaplandırılması istemiyle Turizm Bakanı'na yöneltilmesini saygılarımla arz ederim. 25.8.1997

Ertuğrul Yalçınbayır

Bursa

Sorular :

5 Ağustos 1986 gün ve 19186 sayılı Resmî Gazetede ilan edilen Uludağ II. Gelişim Bölgesi içinde bulunan Kırkpınar Kaynakları Bursa'nın bir kısmının su ihtiyacını karşılamaktadır.

Kırkpınar ve çevresindeki kaynakların geliştirilmesi, debilerinin artırılması ve en verimli şekilde kullanılması için Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığınca 238 Milyar liralık ihale yapılmıştır.

Uludağ II. Gelişim Bölgesinin su kaynaklarına yakın olması Bursa'ya su temin eden kaynakların kirlenmesine yol açacaktır.

Su kaynaklarının korunması ile ilgili olarak :

1. Kırkpınar deresi kenarında yer alan parsellerdeki tahsislerin iptali düşünülmekte midir?
2. Tahsislerin iptali hususunda, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı BUSKİ Genel Müdürlüğü'nün 14.7.1997 F-206-4292 sayılı yazıları hakkında ne gibi işlem yapılmıştır?
3. Tahsislerinin iptali istenen II. Gelişim Bölgesi-Kırkpınar deresi kenarında yer alan 8, 9, 10, 11, 12, 13 nolu parseller kimlere ve ne zaman tahsis edilmiştir? Tahsis şartları nelerdir?
4. Yukarıdaki parseller dışında yeni parsel tahsisleri olmuş mudur? Parsel tahsisi çalışmaları var mıdır? Yeni tahsis varsa kimlere ve ne zaman tahsis yapılmıştır?
5. Tahsislere dayalı ruhsat talebi olmuş mudur? Ve kimlere ruhsat verilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Turizm Bakanı Sayın İbrahim Gürdal tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu saygılarımla arz ederim. 19.9.1997

Fuat Çay

Hatay

1. Yaklaşık beş yıldır başarılı olarak görevini sürdüren Hatay İl Turizm Müdürü'nün görevden alınarak, Kilis Turizm İl Müdürü yapılmasının asıl gerekçesi nedir?

2. İl Müdürlüğü görevini yürütecek yeterliliğe sahip bir kişinin Hatay'daki görevinden alınması idarede süreklilik ve hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmakta mıdır? Bu kişi hakkında herhangi bir soruşturma veya verilmiş disiplin cezası var mıdır?

3. Kamu görevlileri sicilleri, liyakatları yerine siyasî düşünceleri, dinsel inançları ve parti örgütlerinin kararları dikkate alınarak mı atanmaktadır?

4. Bir geçiş noktası ve önemli bir turizm potansiyeline sahip olan Hatay'a bu konuda uzmanlığa sahip olmayan, öğretmen olarak görev yapan bir kişinin atanmasının kabul edilebilir açıklaması var mıdır?

T.C.

Turizm Bakanlığı

Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.170.HKM.0.00.00.00/1575-36235

5.11.1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği

(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığına)

İlgi : 10.10.1997 tarih ve 8792 sayılı yazınız.

İlgili yazınız ekinde Bakanlığımıza gönderilen Bursa Milletvekili Sayın Ertuğrul Yalçınbayır ve Hatay Milletvekili Sayın Fuat Çay'ın yazılı soru önermeleri incelenmiştir.

Bursa Milletvekili Sayın Ertuğrul Yalçınbayır'ın yazılı önergesi ile sorulan hususlarla ilgili olarak Bakanlığımızda yapılan çalışmalar aşağıda özetlenmiştir.

Kırkpınar su kaynaklarının kirlenmesi konusu daha önce II. Gelişim Bölgesi imar yollarının açılması sırasında da Bursa İl Turizm Müdürlüğü'nce Bakanlığımıza iletilmiş, yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda BUSKİ tarafından yararlanılan Kırkpınar su kaynaklarının turistik tesis alanlarına göre topoğrafik olarak daha üst kotlarda ve turistik tesis alanlarından yeteri kadar uzakta bulunduğu, dolayısıyla kirlenmenin söz konusu olmayacağı belirlenmiştir. Buna rağmen, ileride II. Gelişim Bölgesindeki turistik tesislerden dolayı herhangi bir kirlenme meydana gelmemesi için su kaynakları bölgesinde gerekli önlemler alınacaktır.

İçme suyu isale hattının parseller içerisinde kalan bölümü gerekli görüldüğü takdirde Uludağ Yatırımcılar Birliği tarafından parsel dışına kaydırılabilecektir.

İsale hattının II. Gelişim Bölgesi yol güzergâhı ile çakıştığı bölüm için, yolu açan Karayolları 14. Bölge Müdürlüğü'nden, isale hattını koruyacak şekilde uygun bir yöntem kullanarak yolun açılması Bakanlığımızca istenmiştir. Böylece isale hattına zarar verilmesi söz konusu olmayacaktır.

1-2) Bursa Uludağ II. Gelişim Bölgesi Turizm Merkezinin de yer aldığı 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı 8.6.1983 tarihinde, buna dayalı olarak hazırlanan II. Gelişim Bölgesi 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı 21.10.1985 tarihinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'na onaylanmış olup, 4.7.1986 gün ve 10792 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Turizm Merkezi" olarak ilan edilmiştir. Söz konusu merkezde planlama çalışmaları sonucunda turizm kullanımına ayrılan parseller 2634 sayılı Turizmi Teşvik Yasası ve bu Yasanın 8. maddesine istinaden çıkarılan Kamu Arazisinin Turizm Yatırımlarına Tahsisi hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca 24.5.1991 tarihinden itibaren 7 kez ilan edilmiş ve 1 yatırımcıya tahsis işlemleri gerçekleştirilmiştir. İlgili yasa ve yönetmelik kapsamında tahsis işlemleri gerçekleştirilmiş olan yatırımların iptali; ileride hukukî sorunlar doğuracağı gözönünde bulundurularak Bakanlığımızca uygun görülmemektedir. Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığının bu konudaki 11.7.1997 gün ve F-206-4292 sayılı yazısına 27.8.1997 tarihinde cevap verilerek, yukarıdaki görüşümüz iletilmiştir.

3. Arazi tahsisleri Kamu Arazisinin Turizm Yatırımlarına Tahsisi Hakkında Yönetmelik Hükümleri uyarınca iki aşamalı olarak yapılmaktadır. "Ön izin" olarak tanımlanan ilk aşamada, şirketleşme, Uygulama İmar Planlarına uygun olarak vaziyet planı ve proje geliştirme ve Turizm Yatırım Belgesi alınması işlemlerini gerçekleştiren yatırımcı adına ikinci aşama olan "Kesin Tahsis" ve 49 yıl süreli irtifak hakkı tesisinin sağlanması işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Bursa Uludağ II. Gelişim Bölgesinde yer alan;

– 8 nolu parsel için Ceylanlar Sportif ve Tur. Tes. İşl. ve Tur. A.Ş. adına 3.6.1997 tarihinde ön izin verilmiştir.

– 9 nolu parsel için Çolakoğlu İnşaat A.Ş. adına 2.6.1997 tarihinde ön izin verilmiştir.

– 10 nolu parsel için Sunter Turizm A.Ş. adına 3.6.1997 tarihinde ön izin verilmiştir.

– 11 nolu parselin içinde yer aldığı "Turizm Yatırımcılarına Kamu Arazisi Tahsis Duyurusu" 11.8.1997 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak kamuya duyurulmuştur. 8.9.1997 tarihine kadar yapılan başvuruların değerlendirilmesi çalışmalarına devam edilmektedir.

– 12 nolu parsel için kurulacak Anonim Şirket adına Bülent Özal'a 3.6.1997 tarihinde ön izin verilmiştir.

– 13 nolu parsel için yapılmış bir tahsis işlemi bulunmamaktadır.

4-5) Bu parseller dışında;

– 1 nolu parsel için Arslan Gümrükleme Nak. Tic. ve San. A.Ş. adına 10.8.1995 tarihinde ön izin verilmiş, 16.7.1996 tarihinde kesin tahsis işlemi yapılmıştır. Yatırımcı inşaat çalışmalarına devam etmektedir.

– 2 nolu parsel için Adem Bilgiç Tur. İnş. Tekstil Petro Kimya San. ve Tic. A.Ş. adına 10.8.1995 tarihinde ön izin verilmiş, 24.2.1997 tarihinde kesin tahsis işlemi yapılmıştır. Yatırımcı inşaat çalışmalarına devam etmektedir.

– 3 nolu parsel için Günal İnşaat A.Ş. adına 12.7.1995 tarihinde ön izin verilmiş, 22.10.1996 tarihinde kesin tahsis işlemi yapılmıştır. Yatırımcı inşaat çalışmalarına devam etmektedir.

– 4 nolu parsel için 11.7.1995 tarihinde Koçkan Tur. ve Tic. A.Ş. adına ön izin verilmiş, 3.1.1997 tarihinde kesin tahsis işlemi yapılmıştır. Yatırımcı inşaat çalışmalarına devam etmektedir.

– 5 nolu parsel için Si-Ar Turizm A.Ş. adına 12.7.1995 tarihinde ön izin verilmiş, 8.10.1997 tarihinde kesin tahsis işlemi yapılmıştır.

– 6 nolu parsel için Özcan Turizm ve Sey. A.Ş. adına 12.7.1995 tarihinde ön izin verilmiş, 5.12.1996 tarihinde kesin tahsis işlemi yapılmıştır. Yatırımcı inşaat çalışmalarına devam etmektedir.

– 7 nolu parsel için Palmiye Tatil Köyleri İşl. Tur. ve Tic. A.Ş. adına 5.6.1996 tarihinde ön izin verilmiştir. 12.8.1997 tarihinde kesin tahsis işlemi yapılmıştır. Yatırımcı inşaat çalışmalarına devam etmektedir.

Hatay Milletvekili Sayın Fuat Çay'ın yazılı soru önergesinde söz konusu edilen Bakanlığımız personeli İbrahim Oflazoğlu hakkında idarî atanması ile ilgili bilgiler aşağıda özetlenmiştir.

1. Hatay İl Turizm Müdürü iken 16.9.1997 tarih ve 97/47888 sayılı Kararla Kilis İl Turizm Müdürlüğüne naklen atanan İbrahim Oflazoğlu'nun atanması 657. sayılı Kanunun değişik 76 ncı maddesi gereğince takdir yetkisi doğrultusunda ilgilinin mağduriyetini önlemek amacıyla yine 1 inci derece kadrolu İl Turizm Müdürü kadrosuna ataması yapılmıştır.

2. Adı geçenin sicil dosyası incelenmiş olup, hakkında herhangi bir adli ve idarî soruşturma bulunmamaktadır.

3. İlgili 18.9.1992 tarihinde Bakanlığımız İstanbul İl Turizm Müdür Yardımcılığına atanmış ve daha sonra 15.7.1993 tarih ve 93/41940 sayılı Kararla da Hatay İl Turizm Müdürü olarak atanmıştır.

4. İbrahim Oflazoğlu, Bakanlığımıza 1992 yılında açıktan atanmış, 1993 yılında da Hatay İl Turizm Müdürlüğüne ataması yapıldığından ilgilinin daha önce Bakanlığımız Teşkilatında meslekî tecrübesi bulunmamaktadır. Bakanlığımız Teşkilatına İl Turizm Müdürü olarak atanan personel hizmetçi eğitim seminerlerine alınarak Turizm konularında bilgilendirilmektedirler.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim Gürdal
Turizm Bakanı

8. - *İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, özel ceset torbası bulundurulma zorunluluğu getiren yönetmeliğe ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un yazılı cevabı (7/3457)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın H. İbrahim Özsoy tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Bülent Akarcalı
İstanbul

Bakanlığınız 26 Ağustos 1997 tarihli bir yönetmelikle araçlarda, kimi iş yeri ve evlerde özel ceset torbalarını mecburî kılmıştır. Bununla ilgili olarak;

1. Bu uygulamaya neden ihtiyaç duyulmuştur?
2. Bu torbaların vatandaşın satış fiyatı kaç liradır?
3. Bu torbaları hangi firma ithal veya imal etmektedir?
4. Bu torbaları kim nerede satacak ve vatandaş nasıl temin edecektir?
5. Bu uygulama hangi Avrupa Birliği ülkelerinde mevcuttur?
6. Ülkemizdeki araç, işyeri ve tanımlanan ev sayısı hesap edildiğinde, bu torbalardan beş-altı milyar adet satılması gerektiğine göre ve bunun da bedelinin 40 Milyar Dolar olduğu dikkate alınca bu gereksiz, büyük bir harcama değil midir?

T.C.

Sağlık Bakanlığı

5.11.1997

Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.10.0.HKM.0.00.00.00-9239/2194

Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 10.10.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3457-8482/8794 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Akarcalı tarafından, "26.8.1997 tarihli ve 23092 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İlk Yardım Çantası-Genel Amaçlı Standart"ın içerisinde yer alan ceset torbası" ile alakalı olarak verilen yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Halil İbrahim Özsoy
Sağlık Bakanı

İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Akarcalı tarafından, "26.8.1997 tarihli ve 23092 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İlk Yardım çantası standardı içerisinde yer alan ceset torbası" ile alakalı olarak verilen yazılı soru önergesinin cevabıdır :

Sorular :

"Bakanlığımız 26.8.1997 tarihli bir yönetmelikle araçlarda, kimi iş yeri ve evlerde özel ceset torbalarını mecburî kılmıştır. Bununla ilgili olarak;

1. Bu uygulamaya neden ihtiyaç duyulmuştur?
2. Bu torbaların vatandaşa satış fiyatı kaç liradır?
3. Bu torbaları hangi firma ithal veya imal etmektedir?
4. Bu torbaları kim nerede satacak ve vatandaş nasıl temin edecektir?
5. Bu uygulama hangi Avrupa Birliği ülkelerinde mevcuttur?
6. Ülkemizdeki araç, işyeri ve tanımlanan ev sayısı hesap edildiğinde, bu torbalardan beş-altı milyar adet satılması gerektiğine göre ve bunun da bedelinin 40 Milyar Dolar olduğu dikkate alınca bu gereksiz, büyük bir harcama değil midir?

Cevaplar : Önergede yer alan sorular ile ilgili açıklamalar aşağıda yapılmıştır :

Türk Standartları Enstitüsü Başkanlığı tarafından hazırlanan "TS 4019 İlk Yardım Çantası-Genel Amaçlı" isimli Standart, 132 sayılı Türk Standartları Enstitüsü Kuruluş Kanunu'nun 1 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Resmî Gazete'de yayımlanmak üzere Bakanlığımıza gönderilmiş ve Bakanlığımızın 20.8.1997 tarihli ve 9187 sayılı yazısı üzerine 26.8.1997 tarihli ve 23092 sayılı Resmî Gazete'de "mecburî standart" olarak yayımlanmıştır.

Söz konusu Standart'ın 1 inci ve 2 nci maddelerinde sadece "ilk yardım çantaları"ndan bahsedilmiş olduğu halde; ilk yardım çantası ile ilgisi bulunmayan "ceset torbası"ndan sadece Standart'ın 4.2. maddesinde sözedilmiş ve bu maddede, ilk yardım çantaları ile birlikte yangın söndürücü ve belirli standartlarda bir ceset torbasının bulundurulacağı belirtilmiştir.

Ancak, üzerinde detaylı teknik değerlendirmeler yapılmasında fayda görüldüğünden Bakanlığımızca Standart'ın "mecburî standart" olmaktan çıkarılması uygun bulunmuş ve bu husus 12.9.1997 tarihli ve 10208 sayılı Bakanlığımız yazısı ile Başbakanlığa bildirilmiş; bunun üzerine, 13.9.1997 tarihli ve 23109 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile, söz konusu Standart, olarak uygulamaya konulması için öngörülen (3) aylık süre dolmadan "mecburî standart" olmaktan çıkarılmıştır. Ayrıca, zikredilen Tebliğ ile "ihtiyarî standart" haline getirilen söz konusu Standart metninden "ceset torbası"nın çıkarılması için gerekli çalışmalar da yapılmıştır.

Söz konusu standart'ın kamuoyunda tepki uyandırması üzerine, bu husus hakkında daha evvel Bakanlığımız nezdinde yeterli inceleme ve çalışma yapılmamış olduğu ve Türk Standartları Enstitüsü Başkanlığı'na gönderilen metnin aynen yayımlanmasının sağlandığı da görülerek; bu hususta ihmali bulunan Bakanlığımız görevlileri hakkında teftiş yapılmış ve teftiş sonunda düzenlenen 19.9.1997 tarih ve 13/13-103/13 sayılı Müfettiş Raporu ile kusurlu olduğu tespit edilen personel haklarında idarî ve inzibafî yönden çeşitli müeyyideler öngörülmüş olup haklarında gereken işlemler yapılacaktır.

Türk Standartları Enstitüsü Başkanlığı'nca hazırlanan Standart ile ilgili olarak sorulan hususlar hakkında Bakanlığımızın görev sahası itibarı ile ayrıca araştırma yapılmamış olduğundan, başkaca açıklamada bulunulması mümkün olmamıştır.

9. – *Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, Vakıflar Bankasına ait araç ve cep telefonlarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Metin Gürdere'nin yazılı cevabı (7/3472)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Metin Gürdere tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talep etmekteyim.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 11.9.1997

Dr. Kâzım Arslan

Yozgat

Basın ve kamuoyunda da yansıdığı üzere, Bakanlığımıza bağlı Bankalara ait olup, ilgisiz kişilerce kullanıldığı ve tarafınızdan tamamının geri toplatıldığı iddia edilen :

1. araç sayısı, hangi marka, model ve toplam kaç tanedir?
2. Cep telefonu kaç tanedir?
3. Bu araçlar ve cep telefonları şu anda kimler tarafından kullanılmaktadır? (Ayrı ayrı)

T.C.

Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.010/03308

5.11.1997

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 10 Ekim 1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3472-8516/022475 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza ilgi yazınızla intikal ettirilen Yozgat Milletvekili Dr. Kâzım Arslan'ın 7/3472-8516 sayılı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi arz ederim.

Metin Gürdere

Devlet Bakanı

1. Geri alınan araçlar

Şu an kullanılan makam

34 UEZ 62	R. 31 Manager	1993	Banka hizmetine tahsis edilmiştir.
34 V 7447	R. 21 Manager	1995	Banka hizmetine tahsis edilmiştir.
06 VLU 94	R. 19 Europa	1996	Banka hizmetine tahsis edilmiştir.
34 BLD 75	Mercedes	1988	Başbakanlık İdarî İşler Başkanlığı
06 TDZ 71	R. 21 Concorde	1994	Başbakanlık İdarî İşler Başkanlığı
06 TDZ 72	R. 21 Concorde	1994	Başbakanlık İdarî İşler Başkanlığı

Toplam : 6 Adet

2. Geri alınan cep telefonu 21, araç telefonu 3 adet olup, sözkonusu telefonlar banka hizmetine tahsis edilmiştir.

10. – *İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasının eğitime destek amacıyla bağışladığı paraya ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay'ın yazılı cevabı (7/3510)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun, Millî Eğitim Bakanı Sayın Hikmet Uluğbay tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerinizi saygılarımla arz ederim. 19.9.1997

Mehmet Ali Şahin

İstanbul

Soru : 8 Yıllık Kesintisiz Zorunlu Eğitime destek amacıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nın bağışladığını basındaki haberlerden öğrendiğimiz 32 Trilyon TL.'si, ne zaman, hangi tarihte, hangi hesaba yatırılmıştır?

T.C.

Millî Eğitim Bakanlığı

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.01.00-022/2898

4.11.1997

Konu : Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığının 10.10.1997 tarih ve A.01.GNS.0.10.00.02-7/3510-8605 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Ali Şahin'in "8 yıllık kesintisiz eğitime yapılan bağış ilişkisi" yazılı soru önergesinde yer alan sorunun cevabı aşağıda belirtilmiştir.

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası tarafından, 8 yıllık kesintisiz zorunlu eğitimin gerçekleştirilmesine yardım olarak 32 Trilyon TL. tutarında katkı yapılacaktır.

Bu katkı, öncelikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki illerde Bakanlığımızca temin edilen araziler üzerinde ilköğretim okullarının yapımında kullanılacaktır.

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası okul binalarını anahtar teslimi şeklinde yaptıracaktır.

Arz ederim.

Hikmet Uluğbay

Millî Eğitim Bakanı

11. – İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen'in, TTK Genel Müdürlüğü'ne ait bir işçi servisinin Zonguldak'ta yaptığı kazaya ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı M. Cumhuriyet Ersümer'in yazılı cevabı (7/3572)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Cumhuriyet Ersümer tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Sevigen

İstanbul

30 Eylül 1997 günü Zonguldak'ta TTK Genel Müdürlüğü'ne ait bir işçi servisi Üzülmüş Müessesesi Müdürlüğü yakınında -iş kazası sayılan trafik kazası- geçirmiş ve olay anında 11 işçi ölmüş, 4'ü ağır 40 işçi yaralanmıştır. Ağır yaralılardan ikisi de olaydan 2 gün sonra ölmüştür. Bu tür kazalar olduktan sonra üzerine çok konuşulur, ama hiç kimse gelecekte bu tür kazaların önlemini almaz. Buna istinaden aşağıdaki sorulara acilen cevap bulmamız gerekir.

1. Bu servis araçları ile işçi taşınmasının sakıncalı olacağına dair gerek Zonguldak GMİS'nin ve gerekse TTK Ulaştırma Müdürlüğü'nün raporları ve ikazı var mıdır? Varsa neden işçi taşıtırılmıştır?

2. bu raporara rağmen işçi taahhüt edilmesini önlemeyenler hakkında ne gibi işlem yapılmıştır?
3. Ulaştırma Müdürü, Üzülmez Müessese Müdürü ve TTK Genel Müdürü hâlâ neden görevden alınmıyor?
4. Bu cinayetin hesabını kim verecektir?
5. Ağır yaralılar ve yaralılarla ilgilendiniz mi? Daha doğrusu bu olaydan haberiniz var mı?
6. 40 kişilik bir servis aracına 70 kişi bindirilir mi? Kamyondan çevirme bu araçlarla, işçi taşımak, hele bu çağda bu devlete yakışıyor mu?
7. Merkez garajına en son hangi tarihte araç yedek parçası ve lastik alınmıştır?
8. İşçiler kuruma ve sendikaya servis araçları eski ve bakımsız diye müracaat etmişlerdir. Bu müracaat neden ciddiye alınmamıştır?
9. Ölen işçilerin eşlerine, çocuklarına ve yakınlarına, olay iş kazası olduğuna göre tazminatları verildi mi?
10. Yoksa Tazminat Uygulama Müdürlüğü kanalı ile, hak sahiplerinden ibra belgesi alınarak az bir para ödeyerek kandırılacaklar mı?
11. Daha önce grizu patlamasında ölen 400 işçinin ailesi, tazminatlarını almak için Ankara'daki sendika ve parti genel merkezlerinde rezil edildiğini biliyoruz. Bu aileler de onlar gibi tazminatlarını almak için rezil mi olacaklardır?
12. En önemlisi bundan böyle işçi servis araçlarının bakımının sağlanması, yenilenmesi, şoförlerin eğitimi yönünde ne yapacaksınız?
13. Olayı tetkik için Bakanlıktan bir inceleme heyeti gönderecek misiniz?
14. Zonguldak TTK hakkında genel politikanız nedir? Özal gibi kapatmak mı, satmak mı? Özelleştirmek mi, özertmek mi? İşçi almayı düşünüyor musunuz? TTK'yı zarar ettiren işçiler mi, yoksa yöneticilerin basiretsiz yönetimi ve partizanlık mı?

T.C.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.150.APK.0.23.300/1707/18166

5.11.1997

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı'nın 13 Ekim 1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3572-8757/23190 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Sevigen'in tarafıma tevcih ettiği 7/3572-8757 esas no.lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cumhur Ersümer

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Sevigen'in Yazılı Soru Önergesi Cevabı

(7/3572-8757)

"30 Eylül 1997 günü Zonguldak'ta TTK Genel Müdürlüğü'ne ait bir işçi servisi Üzülmez Müessese Müdürlüğü yakınında, iş kazası sayılan trafik kazası geçirmiş ve olay anında 11 işçi ölmüş,

4'ü ağır 40 işçi yaralanmıştır. Ağır yaralılarından ikisi de olaydan 2 gün sonra ölmüştür. Bu tür kazalar olduktan sonra üzerine çok konuşulur, ama hiç kimse gelecekte bu tür kazaların önlemini almaz. Buna istinaden aşağıdaki sorulara acilen cevap bulmamız gerekir.”

Türkiye Taşkömürü Kurumu'na ait servis aracının, 30.9.1997 günü Çaydamar-Asma servisini yaparken saat 7.15 sıralarında sebebiyet verdiği trafik kazasının oluşu, nedenleri ve sonuçları hakkında, soru önergesinde yer alan sorulara ilişkin cevaplara geçmeden önce özet bir bilgi vermekte fayda mülhaza edilmektedir.

Söz konusu servis aracı, 1978 D 1210 şase üzerine, araçların imal, tadil, montaj hakkındaki yönetmeliği'ne uygun olarak imalatçı firma tarafından otobüs karoseri yapılmış ve TSE'ce onaylanmış trafikçe tasdik olunmuştur.

Son olarak 11.3.1997 tarihinde, 11.3.1998 tarihine kadar geçerli olmak üzere fenni muayenesi ve Mayıs 1997 tarihinde de gaz emisyonu ölçümü yaptırılmıştır. Trafik idaresince anılan muayenelerinin yapılmasında, bahse konu aracın trafiğe çıkmasını engelleyecek herhangi bir husus tespit edilmemiştir.

Aracın iş tevzi füyü ve araç tamir-bakım kartında açıkça gözüktüğü gibi, aracın sürekli bakım ve onarımı yapılmıştır. Örneğin, Mayıs-Haziran 1997 tarihlerinde komple ön takım ve fren tamiri yapılmış, 15.8.1997 tarihinde de direksiyon kontrol ve tamir edilmiştir.

Anılan araç, iş raporları defterinde de tespit edildiği gibi 17-25 Eylül tarihleri arasında toplam 511 km. işçi servisi yapmış olup, herhangi bir arıza yapmamıştır.

Trafik kaza raporunda; kazanın birinci derece sorumlusu olarak seyrisofer halinde yola gereken önemi vermeyen sürücü Ayvas As gösterilmiş olup, asfalt yol üzerindeki çukur ise tali kusur olarak kabul edilmiştir.

Kaza sonrası araç üzerinde motor atölyesi teknik elemanlarınca yapılan teknik inceleme raporunda ise, araçta herhangi bir teknik arıza tespit edilemediği ifade edilmektedir.

Soru 1. Bu servis araçları ile işçi taşınmasının sakıncalı olacağına dair gerek Zonguldak GMİS'nin ve gerekse TTK Ulaştırma Müdürlüğü'nün raporları ve ikazı var mıdır? Varsa neden işçi taşıtırılmıştır?

Cevap 1. TTK Genel Müdürlüğü servis araçları hakkında Ulaştırma Şube Müdürlüğü ve Genel Maden İşçileri Sendikası tarafından bir takım olumsuzluklara ilişkin ikazlar yapılmış ve gerekli önlemler alınmıştır.

Bu çerçevede, TTK'ya ait araç tamir bakım kartlarından da izleneceği gibi, kurum araçlarının gerekli bakımı yapılmış ve eleman yetersizliğinden kendi imkânları ile yapamadığı bakım ve onarımlar piyasa ücreti karşılığı yaptırılmış, böylece kuruma ait servis araçları her zaman seyri sefere elverişli halde tutulmuştur.

Soru 2. Bu raporlara rağmen işçi taşıtılmasını önlemeyenler hakkında ne gibi işlem yapılmıştır?

Cevap 2. Kurumun servis araçlarının her türlü bakım ve onarımı zamanında ve doğru olarak yapıldığından ve trafiğe çıkmalarına engel herhangi bir durumları olmadığından, söz konusu rapora istinaden ilgililer hakkında herhangi bir işlem yapılmasına gerek görülmemiştir.

Soru 3. Ulaştırma Müdürü, Üzülmez Müessesesi Müdürü ve TTK Genel Müdürü hâlâ neden görevden alınmıyor?

Cevap 3. Trafik kaza raporunda da ifade edildiği gibi anılan kazanın; birinci derecede sürücü hatasından, ikinci derecede yol zemini hatasından meydana gelmesi, Ulaştırma Müdürü, Üzülmez Müessesesi Müdürü ve TTK Genel Müdürlüğüne atfı kabul bir kusur bulunmaması nedeniyle anılan kişiler hakkında herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Soru 4. Bu cinayetin hesabını kim verecektir?

Cevap 4. İddia edildiği gibi bu olay bir cinayet olmayıp, sürücü hatası sonucu meydana gelen bir trafik kazasıdır.

Soru 5. Ağır yaralılar ve yaralılarla ilgilendiniz mi? Daha doğrusu bu olaydan haberiniz var mı?

Cevap 5. Kaza sonrası, TTK Genel Müdürü ve diğer yetkililer gecikmeksizin kaza mahalline gitmiş ve her türlü yardım anında yapılarak yaralılar hastaneye yetiştirilmiş ve tedavileri ile titizlikle ilgilenilmiştir.

Ayrıca aynı gün Bakanlığım Müsteşar ve Müsteşar Yardımcısı Ankara'dan hareketle olay mahalline gelmiş, gerekli teknik incelemeleri yapmış, hastanede bulunan yaralıları ayrı ayrı ziyaret etmiş ve sorunları ile ilgilenmişlerdir.

Soru 6. 40 kişilik bir servis aracına 70 kişi bindirilir mi? Kamyondan çevirme bu araçlarla, işçi taşımak, hele bu çağda bu devlete yakışıyor mu?

Cevap 6. Kazaya sebebiyet veren aracın istiap haddi 36 kişi olup, kaza anında iddia edildiği gibi araçta 70 kişi bulunmamaktadır. İşçi servis araçları şehir içi taşımacılığı yaptıklarından, servis araçlarına ayakta işçi alınmasına izin verilmiştir. Trafik kaza raporunda da belirtildiği gibi, kaza anında servis aracında 16 kişinin ayakta bulunduğu belirlenmiştir.

Soru 7. Merkez garajına en son hangi tarihte araç yedek parçası ve lastik alınmıştır?

Cevap 7. TTK'na ait personel servis araçları için her ay ortalama 1,5 Milyar TL tutarında yedek parça alınmaktadır. Ayrıca 1996-1997 dönemi için sadece otobüsler için 513 adet lastik alınmıştır.

Soru 8. İşçiler, Kuruma ve Sendikaya servis araçları eski ve bakımsız diye müracaat etmişlerdir. Bu müracaat neden ciddiye alınmamıştır?

Cevap 8. Yapılan müracaatlarda yer alan tüm şikâyet ve eleştiriler ciddiye alınmış ve gerekleri imkânlar ölçüsünde yerine getirilmeye çalışılmıştır.

Soru 9. Ölen işçilerin eşlerine, çocuklarına ve yakınlarına, olay iş kazası olduğuna göre tazminatları verildi mi?

Cevap 9. Kazada hayatlarını kaybeden işçilerimizin ailelerine hemen 200'er milyon TL. avans ödenerek acil ihtiyaçlarının giderilmesi sağlanmıştır.

Ayrıca, kıdem tazminatı alacakları süratle hesap edilmiş ve kanunî mirasçılara ödenmek üzere Vakıflar Bankası Zonguldak Şubesinde açılan hesaplara yatırılmıştır.

Soru 10. Yokca Tazminat Uygulama Müdürlüğü kanalı ile, hak sahiplerinden ibra belgesi alınarak az bir para ödeyerek kandırılacaklar mı?

Cevap 10. TTK Genel Müdürlüğü iş kazaları ve meslek hastalıkları, tazminat ve uygulama şube müdürlüğüne işçilerin rızası hilafına ibra belgesi alınarak ve az para ödenerek hiçbir dönemde işçilerimiz kandırılmamıştır.

Soru 11. Daha önce grizu patlamasında ölen 400 işçinin ailesi, tazminatlarını almak için Ankara'daki sendika ve parti genel merkezlerinde rezil edildiğini biliyoruz. Bu ailelerde onlar gibi tazminatlarını almak için rezil mi olacaklardır?

Cevap 11. Gerek geçmişte, gerekse bu olayda ölen veya yaralanan işçilerin tazminatlarının ödenmesi hususunda herhangi bir gecikmeye ve duraksamaya sebebiyet verilmemiştir ve verilmeyecektir.

Soru 12. En önemlisi bundan böyle işçi servis araçlarının bakımının sağlanması, yenilenmesi, şoförlerin eğitimi yönünde ne yapacaksınız?

Cevap 12. 1.1.1997 tarihinde yürürlüğe giren Topul İş Sözleşmesi görüşmelerinde taraflar, işçi taşıma işinin en geç 1.1.1998 tarihinden itibaren ücrete dönüştürülmesi hususunda anlaşmışlardır. Bu anlaşma gereği, İşçi Sendikasıyla yaklaşık 2 aydan beri bir dizi toplantı yapılarak, ücret tespiti hususunda anlaşma sağlanmasına çalışılmaktadır. Anlaşmanın sağlanması halinde, Türkiye Taşkömürü Kurumunda halen uygulanmakta olan işçi taşıması işine son verilecek ve çalışan tüm işçilere de taşıma ücreti ödenecektir.

Soru 13. Olayı tetkik için Bakanlıktan bir inceleme heyeti gönderecek misiniz?

Cevap 13. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 83 üncü maddesi uyarınca Adli Tahikata esas olmak üzere trafik polislerince tanzim edilen trafik kaza raporunda, araç sürücüsünün şahsi kusuru dışında herhangi bir kişiye kusur izafe edilmediğinden, olayın incelenmesi için bir heyet görevlendirilmesine gerek duyulmamıştır.

Soru 14. Zonguldak TTK hakkında genel politikanız nedir? Özal gibi kapatmak mı, satmak mı? Özelleştirmek mi, özerkleştirmek mi? İşçi almayı düşünüyor musunuz? TTK'yı zarar ettiren işçiler mi, yoksa yöneticilerin basiretsiz yönetimi ve partizanlık mı?

Cevap 14. Türkiye Taşkömürü Kurumu'nda mevcut sorunların tespiti ve giderilmesine yönelik tedbirler üzerindeki çalışmalara devam edilmektedir.

Bu arada Kurumda iyileştirmeye gidilerek, rasyonel bir şekilde çalışmanın sağlanması için gerekli olan yatırımlar imkânlar dahilinde sürdürülmektedir.

Bu çerçevede öncelikle mevcut yeraltı iş gücü açığını gidermek için, yeraltı işyerlerine işçi alınacaktır.

12. - Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Sayısal Loto oyununa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Eyüp Aşık'ın yazılı cevabı (7/3654)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Eyüp Aşık tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Veysel Candan

Konya

Bilindiği üzere Millî Piyango İdaresi Bakanlığınıza bağlı olarak çalışmaktadır. Millî Piyango İdaresinin son aylarda oynamaya başladığı Sayısal Loto ülke geneline yayılmaktadır. Bu sebeple;

1. Sayısal Loto'yu Türkiye'de kuran ve ihalesini alan şirket ve ihalenin yapılışı hakkında yolsuzluk iddiaları büyük boyutta. Sayısal Loto ihale dosyasını incelemeyi düşünüyor musunuz?

2. Sayısal Loto ile ilgili olarak bilim adamlarının gençliğin ruh sağlığını bozduğu ve kumar alışkanlığı yaptığı şeklinde tespitler mevcuttur. Bu konuyu detayını inceletip kaldırmayı düşünür müstünüz?

3. Sayısal Loto bilindiği üzere dışarıya borçlanarak ve de oynandıkça toplanan paradan belirli yüzdelere kesilerek dolar bazında dışarıya ödenmekte hiç bir özkaynak üretmeyen adeta küçük tasarrufları ABD ekonomisine kazandıran bu oyunun iptali ekonomisi sıkıntı içinde olan ülkemize fayda sağlamaz mı? 16.10.1997

T.C.

Devlet Bakanlığı

(Sayın Eyüp Aşık)

Sayı : B.02.1.MPİ.0.12.00/1844

5.11.1997

Konu : Konya Milletvekili

Sayın Veysel Candan'ın soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 27.10.1997 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3654-8946/23539 sayılı yazınız.

Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan'ın ilgi yazınız ekide yer alan soru önergesine ilişkin cevabımız aşağıda sunulmuştur :

1. Sayısal Loto ihalesi ve bu ihaleyi kazanan yabancı firma ile ilgili olarak Sayın Veysel Candan'ın ileri sürdüğü gibi bir yolsuzluk sözkonusu değildir. Bu konuda ortaya atılan gerçek dışı iddia, eski bir yönetim kurulu üyesinin ileri sürdüğü hususlardan ibarettir. Bu üyenin söz konusu ihaleyi kaybeden firma ile temas kurduğu Müfettiş Raporu ile tespit edilmiş ve bunun üzerine ilgili görevden alınmıştır. Bu kişinin, hakkında yapılan işlemin iptal edilerek görevine iadesi için Danıştay'da açmış olduğu dava da reddedilmiştir.

Sayısal Loto ihalesi ile ilgili işlemler Maliye Müfettişliğince incelenmiş ve bir rapora bağlanarak Cumhuriyet Savcılığı'na gönderilmiş ise de Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı ileri sürülen iddiaları varit görmeyerek 11.7.1997 tarih ve 1997/27961 sayılı kararı ile ilgililer hakkında takibata yer olmadığı sonucuna varmıştır.

Öte yandan Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü, gerçek dışı iddialarda bulunan eski Yönetim Kurulu Üyesi aleyhine yüz milyon lira tutarında manevi tazminat davası açmış ve ilgili mahkeme, anılan kişiyi talep edilen tazminatı ödemeye mahkûm etmiştir.

Bütün bunlar, soru önergesine esas olan sözkonusu ihale ile ilgili iddiaların gerçekdışı olduğunu ortaya koymaktadır.

2. Sayısal Loto oyunu, özü itibarıyla, ülkemizde oynatılan diğer talih oyunlarından farklı değildir. Buna rağmen, diğer bütün talih oyunları bir yana bırakılıp yalnızca Sayısal Loto oyunu konusunda spekülasyon nitelikte değerlendirmeler yapıldığı görülmektedir. Bu oyuna gösterilen ilginin yoğunluğu, yeni oluşundan kaynaklanmaktadır. Zamanla, Sayısal Loto oyunu da diğerleri gibi kanıksanacak ve normal mecrasında devam edecektir. Bu nedenle, insanların ruh sağlığını bozduğu ve Kumar alışkanlığı yarattığı gibi iddialara katılmak mümkün değildir.

3. Kurulan Sayısal Loto oyun sisteminin finansmanı ile ilgili olarak kamuoyuna gerçekdışı bilgiler yayılmaya çalışıldığı görülmektedir. Söz konusu sistem, ihaleyi kazanan yabancı firma tarafından kurulmuş olup Millî Piyango İdaresi finansmana başlangıçta katılmamış, satın alınan mal ve hizmet bedelini taksitler halinde ödemeyi kabul etmiştir. Ancak ödenecek taksit tutarı sabit olmayıp oyun hasılatının % 6'sı kadardır. Sabit taksit yerine hasılatın belirli bir payının ödenmesinin nedeni, oyunun başarısı ile taksit tutarı arasında bir paralellik kurulmak istenmesindedir. Aksi halde taksitlerin sabit bir tutar olarak başlangıçta belirlenmesi ve oyunun halkımız tarafından benimsenmemesi halinde Millî Piyango İdaresi, kazandığından daha fazla miktarda taksit ödemek zorunda kalacaktır.

Satın alınan mal ve hizmet bedellerinin tümü geri ödendiğinde, açıktır ki taksit ödemeleri de son bulacaktır.

Millî Piyango İdaresi ile ihaleyi kazanan firma arasında yapılan sözleşme, önceki dönemde gerek Başbakanlık'ca gerekse Adalet Bakanlığı'nca incelenmiş ve herhangi bir konuda eleştiri gelmemiştir.

Öte yandan Sayısal Loto oyunu, henüz bir yılını doldurmadan, kamuya 17 Trilyon Liranın üzerinde bir kaynak sağlamıştır. Takdir edilecektir ki kamuya böylesine kaynak sağlayan bir oyunun kaldırılması ekonomiye yarar değil zarar getirecektir.

Bilgilerini ve cevabımızın Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan'a iletilmesi hususunda gereğini arz ederim.

Eyüp Aşık
Devlet Bakanı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
GÜNDEMİ

10 UNCU BİRLEŞİM

5 . 11 . 1997 ÇARŞAMBA

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

1. – Kâtip Üyeler ve İdare Amirleri seçimi.

2. – Komisyonlara üye seçimi.

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SÖZLÜ SORULAR

8

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

